Sobota, 16 czerwca 1934 - Nr. 133

12 stron
Rok VI
cena 15 gr

Dzień Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA MORSKA - GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 56. — Telefony dzienne: 202, 747. — Telefon nocny 747.
Filja Administracji: Szeroka 41, telefon 748. Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Dr. Goebbels na Zamku i w Belwederze

Dziś minister Rzeszy zwiedzi Kraków

Warszawa 15 6 (PAT). Wczoraj przed południem zgodnie z programem swojego pobytu w Warszawie minister dr. Goebbels przybył na Zamek, i złożył podpis w księdze audjencjonalnej P. Prezydenta Rzplitej.

Warszawa 15. 6 (PAT). W ciągu wczorajszego przedpołudnia p. Marszałek Piłsudski przyjął ministra Goebbelsa, w obecności ministra spraw zagr. Józefa Becka, oraz posła Rzeszy Niemieckiej von Moltke.

Warszawa 15. 6 (PAT). Wczoraj o godz. 11 minister propagandy Rzeszy dr. Goebbels złożył wieniec na grobie „Nieznanego Żołnierza".

Na placu Marszałka Piłsudskiego oczekiwali przybycia ministra przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz wyżsi oficerowie sztabu głównego. Na placu obecni byli dziennikarze niemieccy, przybyli z Berlina, korespondenci pism niemieckich w Warszawie oraz przedstawiciele prasy polskiej.

O godz. 11 przybył minister dr. Goebbels w otoczeniu przybyłych z nim przedstawicieli ministerstwa propagandy Rzeszy oraz członkowie poselstwa niemieckiego w Warszawie z posłem von Moltke na czele. Po przybyciu minister dr. Goebbels przeszedł przed frontem kompanji honorowej. Po złożeniu wieńca minister dr. Goebbels oraz towarzyszący mu przedstawiciele Ministerstwa propagandy Rzeszy wpisali się do książki pamiątkowej.

Podczas uroczystości złożenia wieńca został odegrany hymn narodowy polski i niemiecki.

Warszawa 15 6 (PAT). Wczoraj w godzinach przedpołudniowych minister Goebbels udał się na cmentarz Powązkowski, gdzie złożył wieniec na pomniku poległych i zmarłych w Warszawie podczas wojny światowej żołnierzy niemieckich.

Warszawa 15 6 (PAT). P. min. spraw zagr. Józef Beck podejmował wczoraj śniadaniem p. ministra Rzeszy dr. Józefa Goebbelsa.

(o) Warszawa 15. 6. (tel. wł.). Minister Goebbels, zgodnie z programem swego pobytu w Polsce, wyleci dziś rano samolotem wraz ze świtą z Warszawy do Krakowa. Po kilkugodzinnym tam pobycie, poświęconym zwiedzaniu zabytków tego miasta, minister Goebbels odleci bezpośrednio do Berlina.

11 pilotów na 11 samolotach

reprezentować będzie barwy polskie na tegorocznym Challenge'u

(o) Warszawa, 15. 6. (tel. wł.). Po kilku miesięcznych przygotowaniach w obozach treningowych w Grudziądzu i w Warszawie, **ustalony został ostatecznie skład naszej ekipy lotniczej na tegoroczny Challenge.**

Jako piloci do tegorocznych zawodów wyznaczeni zostali kpt. Bajan, plutonowy Buczyński, kpt. Dudzieński, kpt. Floryanowicz, kpt. Gedgowd, inż. Grzeszczyk, pilot Karpiński, kpt. Skrzypiński, por. Kosiński, por. Latwis, pilot Łączyński, starszy sierżant Wieczorek, por. Włodarkiewicz.

Wśród wyznaczonych do ekipy obserwatorów, którzy przeważnie są równocześnie mechanikami, znajduje się **Witold Rogalski**, znany polski konstruktor lotniczy.

Z trzynastu wyznaczonych pilotów weźmie w Challenge'u udział jedenastu na jedenastu samolotach. Dwaj piloci por. Kosiński i por. Latwis są zawodnikami rezerwowymi.

Szefem ekipy będzie doświadczony pilot kpt. Dudziński. Obecnie lotnicy polscy odbywają dłuższe loty treningowe po Polsce, a w przyszłym tygodniu rozpoczną raidy i ponad innemi państwami.

Niemcy nie mają obcych walut

Sensacyjne oświadczenie dr. Schachta w sprawie transferu

Berlin, 15. 6. (PAT). W przemówieniu, wygłoszonem na posiedzeniu centralnej rady Banku Rzeszy dr. Schacht wspomniał m. in., że Niemcy jeszcze przed rokiem posiadały tak wielkie saldo dodatnie bilansu handlowego, iż mogły wypłacać około połowy swoich zobowiązań zagranicznych oraz przekazywać regularnie procenty od pozostałych zobowiązań. W chwili obecnej przy dewaluacji waluty w krajach konkurencyjnych i skurczeniu się eksportu niemieckiego, wywołanego celnemi ograniczeniami innych państw, okazało się, że **dalszy transfer należytości długów w walutach stał się dla Niemiec niewykonalny.** Więcej niż połowa prywatnych długów niemieckich zaciągnięta była na spłatę odszkodowań wojennych. Niemcy gotowe są współpracować nad rozwojem zagadnienia transferu, nie mogą jednak o własnych siłach rozwiązać tej sprawy.

Prezydent Schacht oświadczył, że **Niemcy już stosowały w latach 1931-32 politykę deflacji.** Nie uchroniło to eksportu niemieckiego od dalszego skurczenia się z powodu restrykcyj zagranicą. Polityka deflacyjna oraz restrykcje zagranicy wobec eksportu niemieckiego spowodowały w tym czasie **wzrost bezrobocia w Niemczech do 6 miljonów.** Naród niemiecki nie chce jeszcze raz narażać się na takie niebezpieczeństwo.

Dalej dr. Schacht podkreślił z naciskiem, że **Niemcy zmuszone są odrzucić projekt dewaluacji marki niemieckiej i marka utrzymana będzie na swoim poziomie.** Rząd Rzeszy rozporządza konieczną do tego egzekutywą. **Bez powiększenia obrotów transfer będzie niemożliwy.** Być może, że ograniczenie importu surowców spowoduje trudności, jednakże naród niemiecki da sobie z tem radę.

Dr. Schacht zakomunikował następnie tekst uchwały w sprawie nowego uregulowania transferu, które wejdzie w życie dn. 1 lipca. Uchwała się pokrywa we wszystkich szczegółach z propozycją którą rząd Rzeszy przedłożył przed dwoma tygodniami konferencji transferowej. Propozycja ta przewiduje, **że począwszy od dn. 1 lipca do 31 grudnia br. transfer w walutach zagranicznych nie będzie dokonywany.** Odnosi się to tylko do spłat dłużniczych, uiszczanych do kasy konwersyjnej, a nie dotyczy bieżących obrotów w stosunkach z zagranicą.

W związku z deklaracją dr. Schachta, **minister finansów Rzeszy Schwerin-Krossig zawiadomił bank wypłat międzynarodowych w Bazylei, że Niemcy nie posiadają różnych dewiz, potrzebnych dla obsługi pożyczki Davesa i Junga i że obsługiwanie tych długów może być dokonywane w markach niemieckich.** Prawa i uprzywilejowany charakter wspomnianych pożyczek państwowych pozostają nienaruszone.

Dziś w stolicach państw, w których wyłożone były do subskrypcji niemieckie pożyczki państwowe, wręczone będą noty, zawierające szczegółowe motywy kroku niemieckiego. Nota podkreśla konieczność pomocy ze strony krajów wierzycielskich przez umożliwienie wzrostu eksportu niemieckiego.

Polska nie zapłaci Ameryce

czerwcowej raty długu wojennego

Warszawa, 15. 6. (PAT). Rząd polski wystosował do rządu Stanów Zjedn. Ameryki notę w związku z przypadającą w dn. 15 bm. płatnością raty odsetkowej skonsolidowanego długu wojennego Polski wobec Stanów Zjedn. Nota podkreśla, że Polska w dalszym ciągu nie może płacić swego długu wojennego z przyczyn, które zostały wyłuszczone w obszernej nocie z grudnia 1932 r.

Jak wynika z dotychczasowych wiadomości, cały szereg nawet tych państw jak naprzykład Anglja i Czechosłowacja, które dotychczas spłacały Stanom Zjedn. symboliczną zaliczkę na poczet swoich długów wojennych, tym razem całkowicie wstrzymują się od wpłat.

Gdzie logika?

Przemówienie gdańskiego senatora oświaty

Gdański senator oświaty Boeck wygłosił ostatnio na posiedzeniu partji narodowo - socjalistycznej przemówienie, w którem między innemi uzasadniał postępowanie senatu w sprawie szkolnictwa polskiego. Stwierdził on, że każdy kto zna siłę uświadomienia Polaków, wie, że z Polaka nie można uczynić Niemca; przeciwstawia się temu siła narodowa Polaków. Zresztą program narodowo - socjalistyczny — zakonkludował — nie toleruje połączenia ze sobą narodu niemieckiego z jakąkolwiek inną prasą.

W dalszej części swego odczytu, senator Boeck przekreślił jednakże dodatnie wrażenie wywołane przez powyższe słowa. Najniespokoj- wywołane przez powyższe słowa. Najniespodziewanie bowiem podniósł szereg zarzutów pod adresem tej ludności gdańskiej, która posyła dzieci do szkół polskich.

Zjazd wojewodów

Warszawa, 15. 6. (PAT). Dnia 14 czerwca rb. rozpoczął swe obrady w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w obecności Pana Premjera prof. Kozłowskiego 2-dniowy zjazd wojewodów. Tematem zjazdu są aktualne sprawy polityczne i gospodarcze.

Koncert w Pałacu Dożów, ognie sztuczne nad morzem

tłem weneckiego spotkania Hitlera z Mussolinim

Wenecja 15. 6. (Pat). Wczoraj o godzinie 10-ej rano przybył na lotnisko, znajdujące się na wyspie Lido, samolot, w którym znajdowali się: kanclerz Hitler, minister von Neurath oraz szef prasy narodowo-socjalistycznej Dietrich.

Gości niemieckich powitali na lotnisku: szef rządu włoskiego Mussolini, podsekretarz stanu Suvich, ambasador włoski w Berlinie Cerutti oraz ambasador niemiecki w Rzymie von Hassel.

W parę minut później wylądował drugi samolot niemiecki, wiozący członków delegacji niemieckiej.

Na lotnisko nikt z dziennikarzy nie został dopuszczony.

O godz. 10,30 przybyło do przystani Grand Hotelu w Wenecji dwie motorówki, z których wysiedli: kanclerz Hitler, von Neurath, Mussolini, Suvich, sekretarz generalny partji faszystowskiej Starace oraz szef sztabu generalnego milicji faszystowskiej Turazzi. Przybywających witał na przystani hotelu dyrektor protokółu dyplomatycznego hr. Senni. Obu szefom rządu publiczność zgotowała entuzjastyczną owację.

Mussolini, pożegnawszy się z kanclerzem Hitlerem i gośćmi niemieckimi, odjechał natychmiast motorówką, udając się przez Canale Grande do mostu samochodowego, aby tam wsiąść do auta i udać się do Stra.

Kanclerz Hitler, który bawi w chwili obecnej w Grand Hotelu, będzie wraz z delegacją niemiecką podejmowany śniadaniem w Villa Pisani przez Mussoliniego, któremu towarzyszyć będzie delegacja włoska, oraz kilka osób, reprezentujących sfery polityczne Wenecji. Po śniadaniu Mussolini odbędzie konferencję z kanclerzem Hitlerem.

W godzinach popołudniowych Mussolini ma rewizytować kanclerza Rzeszy, który następnie zwiedzi międzynarodową wystawę sztuki Biennale. Objad spożyją obie delegacje oddzielnie. Wieczorem odbędzie się koncert w Pałacu Dożów oraz ognie sztuczne nad morzem.

Rzym, 15. 6. (PAT). Mussolini podejmował śniadaniem w willi Pisani kanclerza Rzeszy Niemieckiej Hitlera. Po śniadaniu odbyła się konferencja, która trwała przeszło dwie godziny. Rozmowy mają być kontynuowane jutro.

Tam, gdzie Mickiewicz tworzył „Pana Tadeusza“...

Uroczystości Mickiewiczowskie w Paryżu

Paryż, 15. 6. (PAT). Uroczystości Mickiewiczowskie rozpoczęły się wczoraj przed domem, w którym zamieszkiwał Mickiewicz w r. 1834, t. j. w roku ukazania się w druku pierwszego wydania „Pana Tadeusza".

Na przygotowanych miejscach zasiedli ambasador R. P. Chłapowski, członkowie Polskiej Akademji Literatury, rodzina poety, syn Józef Rafał Mickiewicz i wnuczka Marja Mickiewiczowie, przedstawiciele intelektualnego świata francuskiego, dyrektor College de France i członkowie akademji francuskiej z Bedierem na czele, władze miejskie Paryża i licznie zebrani członkowie towarzystw polsko-francuskich oraz kolonja polska.

Pierwsze przemówienie wygłosił radca miejski **Rene Gilouin.** Sekretarz Polskiej Akademji Literatury **Kaden-Bandrowski** uwydatnił podkreślił związek, łączący Mickiewicza ze światem intelektualnym Francji i wyraził życzenie, aby wmurowana tablica ku czci twórcy epopei narodowej stała się żywym płomieniem wiecznie gorejącej przyjaźni obu narodów. Członek instytutu i profesor Sorbony **Fortunat Strowski** przypomniał dzieje wielkiej emigracji polskiej po roku 1831, a **ambasador Chłapowski** wyraził podziękowanie uczestnikom uroczystości, stwierdzając, że odsłonięcie tablicy ku czci poety świadczyć będzie zawsze o gościnności, jaką użyczyła stolica Francji Mickiewiczowi. Oddając w ręce władz miejskich Paryża odsłoniętą tablicę, ambasador oświadczył, że **poemat „Pan Tadeusz" jest ściśle związany z Paryżem.** Tu bowiem ukazało się jego pierwsze wydanie.

Po przemówieniu ambasadora odsłonięto tablicę z odpowiednim napisem: Prezes rady miejskiej, obejmując tablicę w imieniu miasta Paryża, zapewnił, że **stolica strzec będzie tej pamiątki jako hołdu, oddanego nie tylko narodowemu poecie polskiemu, ale i wielkiemu patrjocie, którego dzieła i czyny budzić będą wiarę w trwałość ideałów, jakim służył.**

Paryż, 15. 6. (PAT). Delegaci Polskiej Akademji Literatury udali się w południe na plac de l'Alma, w towarzystwie płk. Błeszyńskiego, attache wojskowego przy ambasadzie R. P. oraz radcy ambasady Lechonia **gdzie złożyli na pomniku Mickiewicza wieniec w imieniu Polskiej Akademji Literatury.**

Paryż, 15. 6. (PAT). W ramach uroczystości Mickiewiczowskich o godz. 17 odbył się w College de France odczyt prof. Kleinera o Mickiewiczu i jego epopei narodowej. Prelegent zaznaczył, że poeta polski dzięki temu, że nie pisał w języku Szekspira, Dantego czy Goethego jest znany w świecie wyłącznie niemal z imienia nie zaś z dzieł. Tymczasem u Mickiewicza właśnie epoka romantyzmu znalazła najpełniejszy wyraz. Publiczność przyjęła odczyt gorącymi oklaskami. Wieczorem w sali bibljoteki polskiej odbyło się uroczyste posiedzenie Polskiej Akademji Literatury, poczem otwarto wystawę, poświęconą rocznicy „Pana Tadeusza".

Poco gen. Weygand wyjeżdża do Anglji?

Dla konferencji ze sztabem brytyjskim, czy w odwiedziny do przyjaciół?

Londyn 15 6 (PAT). „Daily Herald" wyolbrzymia jako sensację wiadomość, że **gen. Weygand przybywa do Londynu w poniedziałek dla odbycia ważnej narady ze sztabem armji brytyjskiej.** W kołach urzędowych brytyjskich a także w ambasadzie francuskiej w Londynie zaprzeczają bardzo stanowczo wiadomości, jakoby gen. Weygand przyjechać miał w powyższym celu do Londynu.

Jak słychać przyjazd gen. Weyganda zamierzony jest istotnie, ale wcale nie do Londynu, lecz na wieś do przyjaciół i nosić ma charakter najściślej prywatny i wypoczynkowy.

Londyn 15 6 (PAT). Jak donoszą z kół miarodajnych, generalissimus armji francuskiej Weygand **przybędzie do Londynu w poniedziałek w celu rewizytowania szefa sztabu armji angielskiej Montgommery Massingberda,** który przed kilku miesiącami złożył mu wizytę oficjalną w Paryżu.

Aczkolwiek cel wizyty generała Weyganda jest ściśle kurtuazyjny, będzie on miał charakter oficjalny a nie prywatny. Zapowiedziany przyjazd gen. Weyganda wywołuje w Londynie duże zainteresowanie i komentowany jest jako przekonywujący dowód ścisłej współpracy sztabu obu armij.

Śmiercionośne rakiety

Nowa, groźna niemiecka broń wojenna

Sensacyjne doniesienia dziennika alzackiego

Strasburg, 15. 6. (PAT). „Dernieres Nouvelles de Strasbourg" zwróciły ostatnio uwagę **na wynalezienie i udoskonalenie w Niemczech nowej groźnej broni wojennej, a mianowicie rakiet, mogących miotać pociski z materjałami wybuchowemi lub ładunkami gazów trujących na odległość ponad 200 km. Siła destrukcyjna tych gazów ma być niesłychanie wielka,** zasięg zaś zniszczenia, jakie spowoduje jeden wystrzał wynosić ma kilka tysięcy metrów kwadr.

Według pisma alzackiego w okolicach Pirmasens i Loerrach, w pobliżu granicy francuskiej, znajdują się już obecnie w budowie **betonowe stanowiska ogniowe dla miotaczy powyższych rakiet, nastawione** na najważniejsze punkty strategiczne pogranicza francuskiego.

W związku z temi rewelacjami, organ autonomistów alzackich „Elz" kwestjonuje wogóle użyteczność dalszej budowy łańcucha fortyfikacji wschodnio-francuskich.

Strzały w poselstwie ZSRR. w Helsingforsie

Anglik W. Brown lekko zranił dwóch urzędników sowieckich

Helsingfors 15 6 (PAT). Fińska agencja telegr. donosi, że wczoraj rano Anglik Herman William Brown przybył do poselstwa ZSRR. i zażądał widzenia się z posłem sowieckim Steinem. Gdy odpowiedziano, że poseł jest nieobecny, **Brown wyjął rewolwer i dał kilka strzałów, raniąc lekko dwóch funkcjonarjuszów poselstwa** poczem skierował broń do siebie i strzelił, raniąc się lekko.

Brown w roku 1920 przybył wraz z rodziną do Finlandji. Znaleziono przy nim list, w którym wyjaśnia motywy swojego czynu. **Jego wuj i ciotka zostali zamordowani w Rosji sowieckiej, a majątek ich uległ konfiskacie.** Brown w liście swoim potępia państwa europejskie, a szczególnie Wielką Brytanję, że utrzymuje stosunki z Sowietami.

Chicago na ulicach Warszawy

Krwawa walka policji z bandytami w śródmieściu stolicy

Warszawa, 15. 6. (PAT). Wczoraj o godzinie 9,30 do mieszkania Benjamina Szucha, fabrykanta czekolady przy ul. Dzielnej nr. 33 a **wtargnęło dwóch osobników, którzy oświadczyli, że przyszli reperować instalację elektryczną.** Gdy odpowiedziano im, że nikt elektrotechników nie wzywał, nieznajomi **wydobyli rewolwery i zażądali pieniędzy.** Na krzyk córki gospodarza domu jeden z **przybyłych strzelił do Benjamina Szucha, a drugi uderzył krzyczącą kolbą rewolweru.**

Bandyci spłoszeni jednak **uciekli i wskoczyli do stojącej przed domem taksówki,** znajdujący się na ulicy **policjant zorganizował pościg. Bandyci ostrzeliwali się z taksówki.** Widząc, że pościg się wzmaga, obaj napastnicy **wyskoczyli z taksówki przed domem przy ul. Ogrodowej nr. 46 i wpadli do mieszkania niejakiego Moszka Weinberga i tam na parterze zabarykadowali się i zaczęli się ostrzeliwać.**

Na miejsce przybyła policja mundurowa z komendantem Policji Państw. na Warszawę podinspektorem Szuchem oraz zastępcą naczelnika urzędu śledczego komisarzem Przygodą. Pomimo wezwania do poddania się, bandyci strzelali w dalszym ciągu do policji. Policjanci przez okno wrzucili **kilka granatów łzawiących,** bandyci przeszli jednak do następnej **ubikacji i ostatecznie zabarykadowali się w kuchni.** Wobec tego **policja w tarczach ochronnych poczęła łamać drzwi i strzelać do wnętrza mieszkania.**

Po upływie pół godziny **usłyszano krzyki kobiet.** Jak się okazało, **bandyci trzymali żonę i córkę właściciela mieszkania oraz ich znajomą.** Gdy policjanci wtargnęli do środka okazało się, że **bandyci** leżeli **martwi.** Znaleziono przy nich **trzy rewolwery i naboje.** Na miejsce strzałów przybyły władze prokuratorskie i śledcze.

Władze bezpieczeństwa ujęły taksówkę, która czekała na bandytów i z której ostrzeliwali się w czasie pościgu.

Warszawa, 15. 6. Dochodzenia ustaliły, że sprawcami napadu na mieszkanie fabrykanta Szucha był Nowacki Marjan i Zieliński Maksymiljan.

Z Krakowa do Lwowa

przewożono materjały wybuchowe i bibułę ukraińską

Lwów 15. 6. (Pat). Od pewnego czasu organa **bezpieczeństwa aresztowały paru osobników, podejrzanych o należenie do O. U. N.,** którzy wyjeżdżali do Krakowa w niewyjaśnionych celach i powracali, przywożąc ze sobą tajemnicze pakiety. **W kilku wypadkach stwierdzono, że paczki te zawierały materjały wybuchowe i nielegalną literaturę O. U. N.** Na podstawie tych obserwacyj urząd prokuratorski zdecydował się na dokonanie szeregu rewizyj i aresztowań na terenie województwa krakowskiego i lwowskiego. **Rewizje doprowadziły do wykrycia większej ilości materjałów wybuchowych bibuły propagandowej oraz szeregu notatek,** wskazujących na prowadzenie tajemniczej działalności. W związku z powyższem przytrzymano szereg osób, zamieszanych w tę działalność.

Ze względu na toczące się śledztwo nazwiska i szczegóły dochodzenia trzymane są w tajemnicy.

Śmierć policjanta od kuli bandyty

Zawiercie 15. 6. (Pat). W środę, w godzinach wieczornych, **posterunkowy Policji Państw. Marjan Kowalski udał się do wsi Niegaromice w celu doprowadzenia na posterunek Policji niejakiego Staronia.**

O godz. 22 po dłuższem poszukiwaniu zauważył **Staronia z niejakim Kozą. Na zapytanie Kozy, skierowane do** posterunkowego, **Kowalski** odpowiedział, że szuka Staronia. **Staroń wówczas dobył rewolweru i położył trupem na miejscu posterunkowego,** poczem zabrał mu rewolwer i **sterroryzował wieś tak dalece,** że dopiero po dwóch godzinach zawiadomiono o zajściu posterunek Policji. Dochodzenie prowadzi sędzia śledczy i komendant powiatowy P. P.

Ukradł samochód ambasady włoskiej

(o) Warszawa 15 6 (tel. wł.) Ambasada włoska zawiadomiła władze śledcze, że szofer ambasady Galas skradł czteroosobowy samochód marki „Fiat". Policja wszczęła poszukiwania za samochodem i szoferem.

Wybory prezydenta Poznania odbędą się 26 bm.

(o) Poznań 15 6 (tel. wł.) Do zarządu miejskiego w Poznaniu nadeszło pismo Urzędu Wojewódzkiego zawiadamiające, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie zatwierdziło wyboru p. dr. Mieczkowskiego na stanowisko prezydenta miasta. Pismo to wyznacza nowe wybory na dzień 26 bm.

W łonie bloku prorządowego na stanowisko prezydenta Poznania wysuwana jest kandydatura posła dr. Surzyńskiego.

Polko-niemiecka umowa żytnia

Warszawa, 15. 6. (PAT). W najbliższych dniach będą przeprowadzone rozmowy z rządem niemieckim na temat przedłużenia umowy o wspólnem uregulowaniu polskiego i niemieckiego wywozu żyta i mąki żytniej. Projektowane jest objęcie powyższą umową również wywozu pszenicy i mąki pszennej.

W związku z powyższem wyjeżdżają do Berlina prezes W. Przedpełski, dr. Martin, p. Witkowski i p. Radomski.

Giełdy

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA W BYDGOSZCZY

z dnia 14 czerwca 1934 r.

Żyto 14,50—15,25; pszenica 18,25—18,75; jęczmień brow 15,75—16,50; jęczmień pastewny 15,25—15,75; owies 14,25—15,00; mąka gat. I A 0—55% wł. w. 23,50—24,50; mąka żytnia gat. I B 0—65% wł. w. 22,50—23,50; mąka żytnia gat. II 55—70% wł. w. 17,75—17,75; mąka żytnia razowa 0—95% wł. w. 18,25—18,75; mąka żytnia poślednia pon. 70% wł. w. 14,00—15,00; mąka pszen. gat. I A 0—20% wł. w. 32,50 do 33,50; mąka pszenna gat. I B 0—45% wł. w. 29,50—31,50; mąka pszen. gat. I C 0—60% wł. w. 28,50—29,50; mąka pszen. gat. I D 0—65% wł. w. 26,50—28,50; mąka pszen. gat. II. 45 do 65% wł. w. 24,50—25,50; mąka pszen. gat. III 65 do 75% wł. w. 17,50—19,50; mąka pszen. razowa 0—95% wł. w. 21,50—22,50; otręby żytnie wymiał stand. 15 t. 10,75—10,25—10,75; otręby pszenne wymiał stand. 10,75—11,25; otręby psz. grube stand. 11,00—11,75; mak niebieski 46,00 do 50,00; gorczyca 48,00—53,00; peluszka 13,50 do 14,50; wyka 12,50—13,50; groch polny 17,00 do 19,00; groch Wiktorja 29,00—31,00; groch Folgera 18,00—21,00; łubin niebieski 7,00—7,50; łubin żółty 8,25—9,00; koniczyna biała 65,00 do 90,00; koniczyna czerwona 140,00—160,00; ziemniaki jadalne 3,50—4,25; płatki ziemniaczane 14,50—15,50; makuch lniany 19,50—20,50; makuch rzepakowy 14,50—15,50; makuch słonecznikowy 16,00—17,00; wytłoki suszone 9,00 do 9,50.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 14 czerwca 1934 r.

Belgja 123.78, 124.09, 123.47; Białogród 202.00, 203.00, 201.00; Londyn 26.73, 26.86, 26.60; Nowy Jork 5.29, 5.32, 5.26; Nowy Jork telegr. 5.29½, 5.32½, 5.26½; Oslo 134.30, 134.95, 133.65; Paryż 34.96½, 35.05, 34.88; Praga 22.05, 22.10, 22.00; Sztokholm 137.80, 138.50, 137.10; Szwajcarja 172.08, 172.51, 171,65; Włochy 45.65, 45.77, 4553.

Tendencja: przeważnie mocniejsza.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Papiery wartościowe

z dnia 14 czerwca 1934 r.

3% poż. budowlana 43.80; 4% poż. inwest. 112,50; 5% poż. konwersyjna 64,25; 6% poż. dolarowa 72,50; 4% poż. premj. dol. 53,50; 7% poż. stabiliz. 66,50—66,75—66,50; 7% l. z. ziemskie dol. 35.75; 4½% l. z. ziemskie 47,75, drobne 47,50; 5% l z. m. Warszawy z 1933 r. 56,38—55,75—56,00.

Tendencja dla pożyczek: niejednolita; dla listów: niejednolita.

WARSZAWSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 14 czerwca 1934 r.

Owies jednolity 17,00—17,50; owies zbierany 16,50—17,00; jęczmień na kaszę 17,00 do 18,00.

Obroty: 636, w tem żyta 185; usposobienie: spokojne.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 14 czerwca 1934 r.

Pszenica 19,00—19,25; owies 15,00—15,50; mąka pszen. 33,25—34,25.

Ogólne usposobienie: słabe.

GIEŁDA WARSZAWSKA — AKCJE

z dnia 14 czerwca 1934 r.

Bank Polski 85,75; Częstocice 21,00; Warsz. T. Fabr. Cukru 20,00; Lilpop 10,10—10,05; Starachowice 10,10.

Tendencja: mocniejsza.

GDAŃSKI RYNEK ZBOŻOWY

Na wczorajszej giełdzie zbożowej w Gdańsku pszenica wykazywała tendencję mocniejszą, przy zwiększającym się stale popycie. Transakcje zawierano po cenach 21 zł do 21,50. Żyto ofiarowano w dużych ilościach przy cenie zł 15,25 (guld. 8,80). Nieco wyższe ceny, towar dostarczony koleją. Jęczmień w dalszym ciągu wykazuje chętnych nabywców przy cenie zł 19 (guld. 11).

HAMBURSKI RYNEK TOWAROWY

z dnia 14 czerwca 1934 r.

Kawa. Ceny narazie niezmienione. Zapas tańszych gatunków wyczerpany.

Kakao. Tendencja mocna. Acra good fermented z głównych zbiorów loco 21,50 do 22,00 marek, na czerwiec—lipiec 26,06 do 28,— sh.

Półfabrykaty z kakao. Tendencja mocna.

Zboże strączkowe. Wpłynęło szereg ofert na zboża strączkowe. Ceny zwyżkowały.

Korzenie. Tendencja mocna, ceny zwyżkują. Za goździki płacono 10 marek za 100 kg.

W stolicy soli i jodu

(Od własnego korespondenta). Ciechocinek, w czerwcu.

Usiedliśmy sobie pod tężniami. Opowiadamy dawne dzieje. Sypią się porównania, jak z rogu obfitości. Jak to dawniej było, i jak dziś! Ciechocinek porasta w pierze. Urządza się jakby żadnego świat, a razem z nim Polska, nie przechodziły kryzysu. Skąd na to kapitały i fundusze? Sekret tego chyba wiadomy tylko pełnemu inicjatywy i energji dyr. Wiśniewskiemu.

Przed kilkunastu dniami rozpoczęto fundamentalne roboty publiczne. Oto przybywa Ciechocinkowi około 3000 mtr asfaltowanej nawierzchni ulicznej. Rozpoczęto budowę autostrady, łączącej Wisłę poprzez Raciążek z szosą aleksandrowską. Dzięki temu ułatwiona zostanie komunikacja ze stolicą zach. Kujaw, Inowrocławiem. Ma być zbliżona przystań na Wiśle, leżąca obecnie w odległości trzech i pół km od miasta w stronę parku sosnowego. Trotuary zostały pokryte płytami betonowemi.

Raciążek, ze swoim pięknym krajobrazem, wysokiem położeniem i zabytkowym kościołem oraz ruinami zamkowemi, ma się zczasem stać letniskiem podmiejskiem, a o milę odległa starożytna, ślicznie położona i zabudowana Nieszawa, miejscem licznych wycieczek turystycznych.

Widać ruch przy rozbudowie urządzeń zdrojowiskowych. W parku Zdrowia, pod tężniami, w atmosferze soli i jodu, powstaje ogród inhalacyjny. Będzie on ściągał artystów i mówców chorych na gardło. Odnawiane są gruntownie łazienki borowinowe i natryskowe. Zwrócono też uwagę na hydropatję. Powstaje w nadbudowanej części łazienek kocowalnia, rozbieralnia i nowy oddział kobiecy. Wykończono pałacyk P. Prezydenta, który jednocześnie będzie służył za Dom reprezentacyjny.

Frekwencja, jak na wiosenny sezon dość znaczna, dwakroć większa od zeszłorocznej. W pensjonatach naogół ceny zniżone. Szkoda, że tylko kąpiele jeszcze tak drogie.

Muzyczka gra w parku tym razem pod batutą dyr. Szulca. Orkiestra ze Związku Muzyków, przeważnie filharmonicy. Restauracje pod jednym zarządem, t. j. Europa, Basen i hotelu Millera. Będą pewnie zdzierały dzięki temu. Oby jednak było inaczej.

W święta i niedziele ludu gromada. Goście ci, to mieszkańcy przeważnie z Pomorza i Kujaw wschodnich. Oczywiście ciągnie ich w miarę pogody basen, który im zastępuje w tym kryzysie morskie solanki.

Pod względem artystycznym lato zapowiada się nieźle. Będzie grał teatr toruński z siłami poznańskiemi, na zmianę komedję i operetkę. Spodziewane są liczne występy gościnne sceniczne i estradowe. Poza tem wystawia się w ciągu lata, cieszący się olbrzymiem powodzeniem orjentalista Al. Laszenko.

Szykują się i poniektóre zjazdy i zawody Wśród nich zjazd międzyn. przeciwgruźliczy we wrześniu i zawody pływackie oraz hippiczne w czerwcu. Kilka dni temu odbyło się w Ciechocinku posiedzenie Państw. Rady Zdrowia i Rady Uzdrowiskowej z całej Polski pod przewodnictwem p. min. Paciorkowskiego.

Zaroił się też Ciechocinek finansistami z pod znaku K. K. O. Zjechali delecaci z całego województwa warszawskiego. Radzili nad sprawami tej ważnej w życiu komunalnem placówki. Mimo kryzysu miast i wsi rozwija się ona pomyślnie, a pochwalić się ona tem może szczególniej na terenie całych Kujaw. Miarą tego jest chociażby rozwój i rozmach, jakiemi się cechuje działalność włocławskiej Komunalnej Kasy Oszczędności. Zjazdowi przewodniczyli p. wicewojewoda Godlewski i nacz. Przybyszewski z Warszawy.

W końcu słowo o pogodzie. Kiedy sezon się jeszcze nie zaczął, było słonecznie i upalnie. Kwiecień — basen nieczynny, a niejeden z rozkoszą byłby się w nim solił i chłodził. Maj w drugiej swej połowie przeraźliwie chłodny. Biedni kuracjusze w pokoikach nieogrzanych cierpieli niewymownie. Przybyli do Ciechocinka i nic go użyć nie mogli. Niektórzy zdegustowani zwinęli manatki i pouciekali, inni wytrzymalsi pozostali. Początek czerwca też nieszczególny. Pozostały nadzieje na drugą jego połowę.

Rozmowa nasza pod tężniami zaczęta w słońcu, kończy się przy chmurach. Deszcz zaczyna siąpić. Powiało chłodem. Uciekamy pod schron jakiegoś przydrożnego pensjonatu. Nie tracimy jednak nadziei... w słońce pod tężniami. Przyjdzie ono napewno, jak przychodzi co lata, ściągnie niejeden tysiąc chorych i ułomnych, którym sole ciechocińskie i jody tężniowe wracają władzę, zdrowie i siły.

X. W. Kneblewski.

Wolne posady

Ministerstwo Komunikacji przyjmie kilkudziesięciu inżynierów-mechaników

Na Polskich Kolejach Państwowych wakuje kilkadziesiąt stanowisk inżynierów-mechaników. Inżynierowie są przyjmowani do służby kolejowej zasadniczo w charakterze praktykantów w 11 grupie uposaż. (175 zł mies.). Stosunek służbowy praktykanta ma charakter publiczno-prawny. Po odbyciu praktyki, która trwa przeciętnie 1 rok i złożeniu egzaminów, praktykanci uzyskują mianowanie na stanowiska etatowe i otrzymują 9 lub 8 grupę uposażenia.

Inżynierowie mechanicy, którzy mogą wykazać się dłuższą praktyką w zawodzie, są przyjmowani w charakterze pracowników kontraktowych (umownych) i otrzymują odpowiednie wynagrodzenie na warunkach ustalonych w umowie. Po rocznej praktyce i złożeniu egzaminów są oni również mianowani pracownikami etatowymi.

Oprócz uposażenia zasadniczego otrzymują inżynierowie dodatek lokalny w tych miejscowościach, w których taki dodatek przysługuje, oraz wynagrodzenie specjalne. Ponadto korzystają oni z bezpłatnych i ulgowych przejazdów i przewozów kolejowych oraz innych świadczeń, przysługujących pracownikom PKP.

Podania o przyjęcie do służby na PKP należy kierować do M-stwa Komunikacji, Biuro Personalne, Warszawa, Chałubińskiego 4.

Zgórą 300 miljonów

wpływu z subskrypcji Pożyczki Narodowej

Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej komunikuje, że wpływy z subskrypcji Pożyczki Narodowej przekroczyły kwotę 300 miljonów złotych i na dzień 12 czerwca rb. wynosiły ściśle zł. 301.729.223,95.

Stan zaległości w stosunku do wpływów na subskrypcję, zestawiony na dzień 15 maja 1934 r. wynosił 1,92%.

Urzędy pocztowe w Jastarni, Helu i Orłowie Morskiem

w czasie sezonu letniego

Na czas sezonu letniego od 16 czerwca do 31 sierpnia br. Dyrekcja Poczt i Telegrafów ustaliła służbę w dziale Telegrafu i Telefonu Urzędów pocztowo-telefonicznych w Jastarni i Orłowo-morskie całodzienną bez względu na niedziele i święta uroczyste.

Ponadto urzędy pocztowo-telegraficzne Hel, Jastarnia i Orłowo-morskie pełnić będą od 16 czerwca do 31 sierpnia służbę nadawczą i oddawczą w pełnym zakresie działania, łącznie z doręczeniem i wypłatą przekazów pośpiesznych i telegraficznych, bez przerwy od godz. 8 do 20-tej.

W niedziele i dnie świąteczne obowiązują w wymienionych urędach dla służby pocztowo-nadawczej godziny urzędowe od 8 do 12 i od 15 do 18.

Wybory Rady Stowarzyszenia Kupców Polskich

W dniu 27 bm. odbędzie się w Warszawie doroczne walne zgromadzenie Stowarzyszenia Kupców Polskich. Porządek dzienny obejmuje sprawozdanie z działalności stowarzyszenia w r. ub. i zatwierdzenie bilansu za ten okres, oraz preliminarza budżetowego na okres bieżący.

Pozatem walne zgromadzenie dokona uzupełniających wyborów do Rady Stowarzyszenia, składającej się z 18 członków, których część ustępuje na skutek zakończenia trzyletniej kadencji.

Umowa zbiorowa w Pomorskim Przemyśle Graficznym

Minister Opieki Społecznej nadał moc obowiązującą umowie zbiorowej z dnia 24 marca rb., zawartej w Toruniu przez Związek Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Woj. Pomorskie z organizacjami robotniczemi.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Ubezpieczenia i kredyt

(i) Sprawa ubezpieczeń społecznych w dalszym ciągu jest przedmiotem zainteresowań opinji publicznej.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny" pisze:

„Jest paradoksem naszego życia zbiorowego, że budżet państwowy, wynoszący około 2 miljardy złotych, stanowi przedmiot wytężonej troski rządu, społeczeństwa, wszystkich organizacyj gospodarczych, prasy i t. d., podczas gdy budżet ubezpieczalni społecznych, wynoszący około 500 miljonów złotych — traktowany jest jako coś ubocznego, o którym właściwie nikt nic napewno nie wie. Jest zaś już tylko zjawiskiem pochodnem, że równocześnie z redukcjami personalnemi w urzędach państwowych rośnie ilość funkcjonarjuszów, zatrudnionych w ubezpieczalniach"

„Gazeta Polska" po obniżce przez Związek Banków maksymalnej stopy pobieranej od dyskonta weksli na 8 i pół proc. rocznie — zauważa słusznie, że do tej obniżki należy zmusić również inne instytucje kredytowe. A potem przystosować do zniżonego kosztu kredytu odsetki karne i prawne.

„Z 9,5 na 8,5 proc. — to niewiele. Ale dużo zarazem. Gdyż oznacza to, że bańka z oliwą nachyliła się nad maszynerją polskiej produkcji: i smar poczyna kapać na zgrzytające tryby. Bo kapitał obrotowy jest smarem, którego potrzebuje każdy motor wytwórczy, aby sprawnie pracować.

I każda kropla spadająca z nachylonej bańki przyśpiesza poprawę".

PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE.

„Polska Zbrojna" zajmuje się sprawą przysposobienia wojskowego.

„Musimy się zgodzić bez zastrzeżeń, że całokształtem prac przysposobienia wojskowego kieruje państwo. O ile jednak nie chcemy iść śladem Włoch, Niemiec, Rosji i innych państw, które zmonopolizowały całkowicie wychowanie fizyczne i obywatelskie w swoich rękach, to musimy pozostawić duże pole działalności stowarzyszeniom. Analizując obecne postawienie pracy, należy stwierdzić, że została ona rozdzielona przez odpowiednie czynniki państwowe na pewne odcinki, powierzone urzędom i stowarzyszeniom".

NIEWYPŁACALNOŚĆ I NEO-POGAŃSTWO.

„Kurjer Poranny", podnosząc jednomyślną niemal opinię, że Niemcom w najbliższym czasie grozi niewypłacalność na całym froncie, przechodzi do omówienia polsko-niemieckich stosunków gospodarczych.

„Rezerwa w tym zakresie jest wskazana. Musimy bowiem przeczekać, aż przyszłość wykaże, jakie rezultaty daje pierwsze, po długotrwałym okresie wojny celnej, nawiązanie stosunków między Polską, a Niemcami. Tylko praktyczne doświadczenia, a nie założenia teoretyczne, czy widoki doryw-czych korzyści, mogą nakreślić linję, po której winno się odbywać rozbudowywanie wzajemnych stosunków".

„Kurjer Warszawski" przedstawia przebieg walki, którą toczy hitleryzm zarówno z katolicyzmem, jak i z prawowiernym protestantyzmem.

„Sprawą bez porównania donioślejsza niż spory w łonie kościoła ewangelickiego może stać się rozwój neo-pogaństwa, jako nowego kultu w Niemczech. Zwycięstwo nowej religji hitleryzmu mogłoby bowiem Niemcy znacznie dalej doprowadzić, niż polityczna rewolucja „narodowa".

Wyjazd P. Wojewody Pomorskiego do Warszawy

Pan Wojewoda Pomorski St. Kirtiklis wyjechał w czwartek do Warszawy w sprawach służbowych.

Propaganda myśli państwowej za pośrednictwem sceny

Legjon Młodych zorganizował „Teatr Społeczny", w którym wystawiane będą sztuki wyłącznie o charakterze społeczno-propagandowym. Będzie to teatr popularny, obliczony na najszersze warstwy społeczeństwa. Kierownictwo powierzono p. Marji Mirskiej, artystce Teatru Narodowego.

Na sezon letni zespół Teatru Społecznego wyjedzie na występy gościnne po całej Polsce ze specjalnie na ten cel napisaną trzyaktową komedją, pióra p. J. Orłowskiego pt. „Wczoraj, dziś i jutro". Sztukę reżyseruje p. Hanna Kozłowska. Premjera sztuki odbędzie się w dn. 17 bm. podczas Zjazdu Okręgowego Legjonu Młodych w Warszawie.

Przeszło 120.000 dzieci polskich narażonych jest na germanizację!

Wszyscy musimy poprzeć akcję Tow. Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech

Moment odrodzenia niepodległej Polski nie dla całego narodu był momentem zjednoczenia. Poza naszą granicą zachodnią, w granicach państwa niemieckiego, żyje w najcięższych warunkach politycznych i gospodarczych przeszło miljon rdzennie polskiej ludności.

Ludność ta ma prawo oczekiwać od społeczeństwa w kraju pomocy proporcjonanej do potrzeb. A zakres potrzeb jest olbrzymi. — Dość powiedzieć, że w chwili obecnej **niespełna 2% ogólnej liczby dzieci polskich w Niemczech uczy się w szkołach polskich zaledwie 5% ma możność pobierania zorganizowanej nauki języka polskiego. Przeszło 120.000 dzieci polskich w Niemczech narażonych jest na germanizację zupełną.**

W dniach 5—20 br. odbywa się zbiórka publiczna na rzecz polskiej pracy kulturalno-oświatowej w Niemczech, na rzecz akcji kolonij letnich w kraju dla dzieci polskich z Niemiec. Cel ten dostatecznie mówi sam za siebie. Wierzymy, że od ofiarności tej nikt w Polsce się nie uchyli.

Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech. Kuratorjum: Bernard Chrzanowski, wojewoda dr. Michał Grażyński, prezes Henryk Gruber, ks. biskup Kubina, prezes Rady Organizacyjnej Władysław Raczkiewicz.

Za zarząd T-stwa: dr. Bronisław Hełczyński, prezes.

Żywe zainteresowanie kobietą polską

w Ameryce, Finlandji i Francji

Świat kobiecy, a zwłaszcza Ameryki i Francji, interesuje się w ostatnich czasach bardzo żywo kobietą polską

Świeżo zwróciła się p. *E. M. Graber, żona dziekana Uniwersytetu w Waszyngtonie, z prośbą o przesłanie jej fotografji i życiorysów trzech kobiet polskich*, zajmujących najwybitniejsze stanowiska w życiu publicznem Polski. Dane te pragnie p. Graber zużytkować w serji odczytów o wybitnych kobietach świata.

Z przeciwległego zaś krańca, *z północnej Finlandji, odzywa się głos znanej fińskiej literatki p. Maila Talvio*, proszący o wskazanie jej literatury, poświęconej Emilji Plater. Związek Polek w Chicago zwrócił się z prośbą o literaturę, dotyczącą udziału kobiet w powstaniach.

Świetna skrzypaczka przed mikrofonem

Wieczór sobotni o godz. 20 przeznaczony jest muzyce polskiej. Odtwórczynią dzieł kompozytorów polskich, będzie Eugenja Umińska skrzypaczka, która już zyskała sobie ustaloną opinję w świecie muzycznym, zdobywając również uznanie publiczności sal koncertowych polskich i zagranicznych.

400 wynalazków dokonanych przez kobiety

W ostatnich latach opatentowano w Anglji 400 wynalazków dokonanych przez kobiety. — Dawniej bardzo rzadko zdarzały się kobiety wynalazczynie, dziś natomiast wybitnie wzrasta ich liczba.

Zauważono, że wynalazki kobiet noszą cechy praktyczności, obejmując dziedzinę życia domowego, w której niewiasty lepiej się orjentują od mężczyzn. Wśród patentów kobiet znajdują się np. pomysłowe urządzenia do gotowania, składane stoły i krzesła, aparaty do farbowania i suszenia włosów itp.

W kilku wierszach

Ostatnim krzykiem mody w **KALIFORNJI** są obecnie wyścigi krabów, które robią furorę na plaży w Santa Barbara.

JAPOŃSKIE Min. Spraw Wojsk. zamierza wystąpić z ponownem żądaniem przyznania poważnych kredytów na rozbudowę rolnictwa wojskowego.

Rząd **ŁOTEWSKI** w nocie, przesłanej do Waszyngtonu, zawiadamia, iż zawiesza spłaty rat długów wojennych, aż do czasu definitywnego uregulowania tej sprawy.

ESTOŃSKIE min. spraw zagranicznych zawiadomiło rząd St. Zjednoczonych, że Estonja spłaty czerwcowej nie dokona.

W **PARYŻU** otwartą została wystawa żołnierzy ołowianych, która stanowi przegląd dawnych mundurów armji francuskiej.

Celem zaprotestowania przeciwko zebraniu sekcji Krzyża Ognistego, organizacje lewicowe urządziły w **ST. ETIENNE** (Francja) manifestacje. Gwardja konna musiała dokonać szarży w tłum.

Sowiecki komisarz spraw zagranicznych Litwinow w przejeździe przez **BERLIN** złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych rzeszy von Neurathowi.

Kanclerz Hitler, który od soboty przebywa w **OBERSALZBURGU** odbywa przejażdżki samochodowe wzdłuż granicy austrjacko-bawarskiej.

WĘGIERSKA Izba poselska uchwaliła wydać sądom hr. Pallavicini, oskarżonego o wygłoszenie przemówienia, szkalującego armję węgierską.

Policja **WIEDEŃSKA** ma być powiększona o 600 osób. Kierownictwo Frontu Ojczyźnianego uchwaliło nie urządzać odtąd większych pochodów, aby nie obciążać straży policyjnej.

Naczelnictwo Harcerstwa o ideologji harcerskiej

Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego nadesłało nam następujący komunikat:

W związku z pojawiającemi się w prasie niepokojącemi wiadomościami o zmianie ideologji harcerskiej, Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego stwierdza, że ideologja ta, rozwijając się w promieniach służby Bogu, Polsce i bliźnim, posiada za swą najgicb‧zą podstawę naukę Chrystusa i w żadnym stopniu zmianie nie uległa.

Przeciwnie ostatni walny zjazd Z. H. P. (najwyższa organizacyjna władza Związku) uchwalił wniosek treści następującej: „Wychowanie młodzieży harcerskiej opiera się na zasadach nauki Chrystusa".

Władze duchowne szczególnie życzliwie odnoszą się do żywiołowo rozwijającego się harcerstwa. Pieczę nad wychowaniem religijnem sprawuje rada do spraw religijnych oraz kapelani harcerscy wraz z naczelnym kapelanem Związku, mianowanym przez ks. kardynała Kakowskiego.

Związek Harcerstwa Polskiego, stojąc na gruncie etyki chrześcijańskiej, której myślą przewodnią jest miłość bliźniego, oraz powodując się dobrem państwa, przeciwstawia się najkategoryczniej wszelkim próbom wciągania młodzieży w wir czynnych walk z żydami. Sprawa przyjmowania do harcerstwa młodzieży żydowskiej nie uległa żadnej zmianie, wogóle władze Związku ostatnio się nią nie zajmowały.

Wreszcie pewien odłam prasy zarzuca, iż harcerstwo propaguje t. zw. „nową moralność". Związek Z. H. P. autorytatywnie stwierdza, że jego podstawy ideowe chrześcijańskie zostają nienaruszone i X-ty punkt prawa harcerskiego brzmi bez zmiany: „Harcerz (harcerka) jest czysty (czysta) w myśli, mowie i uczynku".

11 osób w jednej izbie

Obecny ruch budowlany nie pokrywa zapotrzebowania na mieszkania

Według danych, ogłoszonych przez Główny Urząd Statystyczny, w miastach, liczących ponad 20 tys. mieszkańców, buduje się rocznie około 10 tys. nowych izb mieszkalnych, po potrąceniu wycofanych, nie nadających się do zamieszkania. Ponieważ miast takich jest w Polsce 68 z ludnością około 5.5 milj., przeto nowych izb nie wystarcza nawet na pomieszczenie zwiększającego się corocznie zaludnienia tych miast.

Sądząc z wyników spisu ludności, przyrost ogólny ludności miejskiej wynosi około 2 proc. rocznie. W liczbach bezwzględnych wyniesie to 110 tys., na jedną izbę przypada zatem 11 osób. Jeżeli pozatem wziąć pod uwagę, że mieszkań poszukują przeważnie młode małżeństwa, często jeszcze bezdzietne, to należy dojść do wniosku, że w mieszkaniach dawniej zajętych z biegiem czasu robi się coraz ciaśniej.

W każdym razie przytoczone cyfry świadczą, że w miastach naszych ruch budowlany jest nader słaby, a budowanych izb nie wystarcza na pomieszczenie nawet przyrostu ludności miejskiej.

Poemat Mickiewicza dziedzictwem całego świata

Najnowszy przekład francuski „Pana Tadeusza"

„Pan Tadeusz", który już tyle różnych posiada tłumaczeń na obce języki, nieustannie zajmuje sobą znakomitszych poetów obcych, którzy się starają jaknajwierniej oddać jego ducha w języku własnego kraju, aby nic nie uronić z jego wspaniałej piękności. Poemat Mickiewicza stał się dziedzictwem świata całego, choć powstał z miłości dla jednego kraju, własnego. Słowo poety polskiego stało się jednak wyrazem ludzkości, licznej i rozproszonej, lecz jednej.

Jednym z ostatnich przekładów, jest piękny przekład, jakiego dokonał w języku francuskim Paul Cazin. Złożony został w ten sposób hołd należny naszemu poecie, który znaczną część swego życia spędził na emigracji we Francji. Poprzedził przedmową to francuskie wydanie „Pana Tadeusza" Louis Barthou, członek Akademji Francuskiej i jednocześnie szef Rządu francuskiego, a nasz niedawny gość. Przyrównywuje on dzieło Mickiewicza do dzieła Homera. Podnosi zawartą w nim potęgę epicką, szlachetność połączoną z wdziękiem, liryzm i barwność a poetę nazywa znakomitym muzykiem duszy polskiej.

Nowy przekład w setną rocznicę ukazania się oryginału, to pochylenie czoła przed wiecznotrwałą ideą genjuszu.

Żółte skrzydła

Rozkwit chińskiego lotnictwa

Jedno z pism amerykańskich poświęca duży artykuł rozwojowi lotnictwa chińskiego. — Według tego pisma rząd nankiński miał w swem posiadaniu parę lat temu, w okresie walk o Shanghai, zaledwie kilkadziesiąt samolotów, zdolnych do brania udziału w nowoczesnej walce powietrznej. Obecnie ma Nankin — według „New Republic" — 300 współczesnych samolotów wojennych i zamierza, zgodnie z wypracowanym planem w ciągu trzech najbliższych lat liczbę tę podwyższyć **do 3.000 pierwszorzędnych aparatów, które mają być zbudowane przez firmę amerykańską „Curtis Wright" w zakładanej przez nią kosztem 5 miljonów dolarów fabryce samolotów w Hanchou.**

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Rzemiosło, Finanse

Dalszy wzrost zapasu złota w Banku Polskim

W ciągu pierwszej dekady czerwca zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 1.3 milj. zł. do 487.6 milj. zł.

Stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 1,4 milj. zł. do 44,2 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 14 milj. zł. do 689,2 milj. zł., przyczem portfel wekslowy zmniejszył się o 9.4 milj. zł. do 586 miljonów zł, a portfel biletów skarbowych zdyskontowanych o 4,3 milj. zł. do 43,7 milj. zł. Obniżył się również stan pożyczek zabezpieczonych zastawami o 0.3 milj. zł do 54.5 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu obniżył się o 0.2 milj. zł. do 44.5 milj. zł.

Pozycja „inne aktywa" zmniejszyła się o 2,9 milj. zł. do 136.7 milj. zł.

Pozycja „inne pasywa" zwiększyła się o 0.9 milj. zł. do 239.2 milj. zł

Natychmiast płatne zobowiązania obniżyły się o 15,7 milj. zł. do 203.9 milj. zł.

Obieg biletów bankowych w wyniku wyżej omówionych zmian odbniżył się o 2.2 milj. zł. do 908.6 milj. zł.

Pokrycie złotem zwiększyło się z 47.20% na ultimo maja do 48.16% w pierwszej dekadzie bieżącego miesiąca, przekraczając normę statutową o przeszło 18 punktów.

Stopa dyskontowa 5%, zastawowa 6%.

Giełda mięsna w Łodzi

Prace organizacyjne dobiegają końca

Prace nad zorganizowaniem giełdy mięsnej w Łodzi dobiegają końca. W ciągu najbliższych pięciu tygodni mają się odbyć wybory do rady giełdowej, poczem zostanie ukonstytuowane prezydjum giełdy.

Należy zaznaczyć, że giełda mięsna w Łodzi będzie już trzecią zkolei instytucją tego rodzaju. Pierwsza powstała w Warszawie, druga na początku r. ub. w Lublinie. Obie giełdy warszawska i lubelska wpłynęły nader dodatnio na uregulowanie stosunków na rynkach mięsnych. Rynek mięsny w Łodzi jest bardzo duży i dorównywa niemal stołecznemu.

Sytuacja na rynkach zbytu nabiału

Na zagranicznych rynkach maślarskich sytuacja w ostatnim tygodniu pozostała przeważnie bez zmian. Z Londynu donoszą o mocniejszej tendencji, jednak przy niezmienionych cenach, które za masło polskie wynoszą 67—69 szyl. za cwt. Ponieważ eksport polskiego masła do Anglji na większą skalę podjęto po dwuletniej przerwie, sprzedawcy muszą dokładać specjalnych starań, aby nanowo polskie masło zyskało sobie dobrą opinję na rynku angielskim. Notowania niemieckie pozostały bez zmiany.

Rynek krajowy jest nadal bardzo spokojny przy tendencji zniżkowej. Notowania warszawskie pozostały bez zmiany, jednakowoż istnieje tendencja obniżenia poziomu cen do zł 1,80—1,90 za 1 kg. W innych okręgach ceny detaliczne obniżono do zł 2,40 za 1 kg. WPozaniu notowania pozostały bez zmiany.

Na rynku jajczarskim tendencja w dalszym ciągu utrzymana. Za towar z poznańskiego płacono w dniu 11 bm. zł. 78—80 za skrzynię 24-kopową.

Obieg bilonu w Polsce

W pierwszej dekadzie czerwca r. b. ogólna suma obiegu bilonu wynosiła 336.4 milj. zł., w tem srebra 256,1 milj. zł., nikiel i bronz 80.3 milj. zł.

Wiadomości gospodarcze

Krajowe

TRANZYT JAGÓD POLSKICH PRZEZ NIEMCY.

Jak donoszą z Berlina, przepisy o tranzycie jagód, eksportowych z Polski do Anglji, przez terytorjum Niemiec, uległy ważnej dla eksporterów polskich zmianie. Mianowicie władze niemieckie dozwoliły z dniem 12 bm. na przewóz jagód świeżych przez stację Lubliniec.

WIDOKI ZBYTU ARTYKUŁÓW GALANTERYJNYCH I CHEMICZNYCH.

Na rynku południowo-afrykańskim istnieje coraz szersze zainteresowanie możliwościami importu wielu towarów z Polski. Obecnie poważna firma importowa z Johannesburga pragnie uzyskać oferty na artykuły z branży galanterji elektrycznej oraz artykuły przemysłu chemicznego. Polskie firmy eksportowe winny zwrócić się w tej sprawie do Państw. Instytutu Eksportowego w Warszawie.

MOŻLIWOŚCI ZBYTU TOWARÓW POLSKICH W ARGENTYNIE.

Pewna firma argentyńska, posiadająca rozgałęzione stosunki handlowe i mająca 150 oddziałów, chciałaby nawiązać poważne stosunki handlowe z Polską. W pierwszym rzędzie chodziłoby o dostawy cukru, grzybów suszonych, likierów oraz szeregu innych artykułów spożywczych. Możliwości nawiązania stałych dostaw są bardzo poważne.

Szczegółowych informacyj udziela Państwowy Instytut Eksportowy w Warszawie.

Zagraniczne

POPIERANIE EKSPORTU JAJ I NIEROGACIZNY W FINLANDJI.

Fińska Rada Ministrów postanowiła podwyższyć wysokość premij wywozowych, płaconych przy eksporcie jaj, z 2,50 Fmk. do 3,50 Fmk. za 1 kg. Pozatem postanowiono wprowadzić premje wywozowe przy eksporcie żywych świń, przeznaczonych po zabiciu na wyrób bekonów.

ZAKAZ WYWOZU MIEDZI Z NIEMIEC.

Minister gospodarki Rzeszy wydał zakaz wywozu miedzi surowej z Niemiec. Zakaz ten, który wszedł w życie z dniem 12 czerwca r. b., ma na celu, zdaniem sfer gospodarczych, oszczędną gospodarkę surowcową obecnie szczególnie wskazaną ze względu na nowe niemieckie przepisy dewizowe, utrudniające import surowców zagranicznych.

Dzień w Toruniu

sobota 16 czerwca

Kalendarzyk rzym.-kat.
Piątek Modesta — Sobota Aliny, Justyny

— **Nocny dyżur aptek.** Od 14—21 bm. dyżurują: w śródmieściu Apteka Centralna, ul. Chełmińska, na Bydgoskiem Przedmieściu Apteka św. Anny, ul. Mickiewicza; na Mokrem Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN:
MARS — Człowiek, który ukradł serce.
LIRA — Dolina trwogi.
ŚWIATOWID — Bokser i dama.
PALACE — Urwis z Hiszpanji.

Z miasta

— **Dziś zaczynają się wakacje szkolne.** W dniu dzisiejszym wszystkie szkoły średnie i powszechne kończą swe zajęcia naukowe. Dorocznym zwyczajem o godz. 8 i 9 rano cała młodzież uda się na uroczyste nabożeństwa do swych kościołów szkolnych. O godz. 10 w aulach poszczególnych szkół nastąpi pożegnanie absolwentów oraz rozdanie świadectw i nagród dla najpilniejszych uczenic i uczniów.

— **Wycieczka leśna dziatwy szkolnej.** Zorganizowana w ub. niedzielę staraniem Opieki Rodzicielskiej nad dziatwą szkolną Publ. Szkoły Powszechnej nr. 10 w Toruniu przy ul. Łąkowej nr. 9, pod sprawnem kierownictwem p. Widomskiego — kierownika szkoły, przy współudziale nauczycielstwa szkoły, wycieczka do lasu przy forcie Kościuszki pod każdym względem udała się znakomicie.

Przy pięknej, słonecznej pogodzie, o godz. 13 wyruszyła dziatwa szkolna, tworząc barwny korowód z doborową orkiestrą na czele, w towarzystwie nauczycielstwa i rodziców. Po swobodnym i choczym marszu, dzieci przywitał wonny las i do gier wymarzone polany. Dla słabszych dzieci kursował zielenią przybany wóz, zaś dla wygody gości autobus.

Po spożyciu smacznego posiłku na świeżem powietrzu, przy dźwiękach orkiestry i pod dozorem wychowanków, dzieciarnia rozpoczęła gry i zabawy. Rodzice i goście również mile spędzili kilka godzin na łonie natury.

W wesołym nastroju wyruszono o godz. 20

— **Pielgrzymka do Częstochowy z parafji Najśw. Marji Panny.** Parafja Najśw. Marji Panny w Toruniu organizuje pielgrzymkę do Częstochowy w czasie od dnia 7 do 10 lipca rb. Cena przejazdu w obie strony wynosić będzie zł. 14. Termin zgłoszenia upływa z dniem 2 lipca. Przy zgłoszeniach obowiązuje wpłata zł. 5. Przyjmuje się pielgrzymów z parafji toruńskich i zamiejscowych. Szczegółowy program ogłosi się później.

Zgłoszenia przyjmuje kancelarja parafjalna w godzinach od 9 do 12 w dni powszednie.

— **Biura Kredytu Kupieckiego** mieszczą się od dnia 15 bm. przy ul. Żeglarskiej I p., dawn. Izba Przemysłowo-Handlowa. Tel. 450.

— **Zorganizowanie „Koła Leśnika" w Toruniu.** Dnia 12 bm. odbyło się o godz. 18 zebranie organizacyjne Koła Oddziałowego „Rodziny Leśnika" w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. Zebranie zagaiła przewodnicząca Oddziału Toruń p. A. Górska, przewodniczył p. inspektor inż. Z. Sielużycki. Zebranie miało charakter bardzo ożywiony. Do zarządu weszli jako członkowie: pp. Górska, Grudzielska, Grzemski, Kreutzinger, Ostrowska, Pędziwiatrowa, Sielużycka, Strzemeska, Sylwestrowiczowa; jako zastępcy: pp. Bula, Frantsekowa, Grudzielski, Mleczoch, Sylwestrowicz, zaś do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp.: Luxowa, Szczuka i Wyka.

— **Wycieczka statkiem do Gór Katarzyńskich.** Patronat VII i IX Drużyny Harcerskiej Żeńskiej w Toruniu urządza w niedzielę dnia 17 bm. wycieczkę statkiem do Gór Katarzyńskich. Wyjazd o godz. 8 rano z przystani, cena przejazdu dla dorosłych w obie strony 1 zł., dla młodzieży 50 gr. dla dzieci poniżej lat 10 bezpłatnie. Cały szereg atrakcyj, dobra orkiestra dancing pod gołem niebem, własny bardzo tani i dobrze zaopatrzony bufet, gwarantuje, że wycieczka zapewni miłe spędzenie czasu.

— **Organizacja PWK do OK.** Koło Toruń przyjmuje zgłoszenia członkiń i niecztonkiń na obozy wypoczynkowe w Druskienikach i Izdebnej na Śląsku. Bliższych informacyj udziela Sekretarjat PWK. ul. Wola Zamkowa 19 w poniedziałki od godz. 17,30 do 19 albo sekretarka Koła p. H. Dobrzyńska ul. Bydgoska 104 parter od godziny 14 do 15. 3981

— **Zapisy do Szkoły Handlowej w Toruniu.** Dyrekcja 4-letniej Koedukacyjnej Szkoły Handlowej Izby Przemysłowo - Handlowej, komunikuje, że zapisy na 1934-35 rok szkolny przyjmuje do 20 czerwca rb. w kancelarji szkoły przy ul. Szpitalnej (obok kościoła św. Jakóba).

Kandydaci do 1-szej klasy winni przedłożyć: 1) metrykę urodzenia, 2) świadectwo ukończenia 7 kl. szkoły powszechnej, lub 4 klas szkoły powszechnej, lub 4 klas szkoły wydziałowej, lub 1-szej klasy gimnazjum nowego typu, 3) świadectwo powtórnego szczepienia ospy; 4) 2 fotografje.

Kandydaci do 4-tej klasy winni przedłożyć: 1) metrykę urodzenia; 2) świadectwo ukończenia 3 kl. Szkoły Handlowej, 3) 1 fotografję.

Absolwenci szkoły posiadają uprawnienia II kategorji w służbie państwowo - cywilnej, oraz korzystają z odroczenia i skróconej służby wojskowej narówni z absolwentami liceów handlowych. 3881

— **Baczność, kupcy podróżujący.** Poważna zagraniczna spółka akcyjna poszukuje przedstawiciela na artykuły farmaceutyczne, graficzne, urządzenia drogeryjne, apteczne, aparaty chirurgiczne i t. d. Członkowie Stowarzyszenia Chrześcijańskich Kupców Podróżujących i Przedstawicieli Handlowych, odwiedzających drogerje, apteki, szpitale i t. d. zechcą zgłosić się pod adresem prezesa p. Neumanna, Mickiewicza 132, względnie telefonicznie pod Nr. 432.

Wielki sukces Z. S.

W dniu 10 b. m. na zakończenie XI. tygodnia LOPP. w Toruniu odbył się 4-ro klm. marsz w maskach gazowych, w którym brały udział drużyny wojskowe i P. W. i W. F.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce zajęła drużyna 8. p. a. c., drugie — drużyna III. Oddziału Związku Strzeleckiego, składającego się wyłącznie z młodzieży przedpoborowej. Zdobycie przez Związek Strzelecki II miejsca w tych zawodach przy 13-tu biorących udział drużynach, świadczy dobitnie o wartości zespołu jego twardej i nieugiętej woli zwycięstwa oraz o poziomie treningowej zaprawy marszowej. Drużyna Z. S. w nagrodę za to zdobycie II miejsca w marszu otrzymała puhar srebrny LOPP.

„Tydzień oficera rezerwy"
odbędzie się w Toruniu od 18 do 24 bm.

Zebranie miesięczne Koła Toruńskiego Zw. Oficerów Rezerwy odbyło się w środę dnia 13 bm. w Dworze Artusa przy dość licznym udziale członków. Zebranie zagaił prezes Koła p. por. Pietrykowski. Na zebraniu wygłosił por Łukiński z 4 p. lot. aktualny referat na temat „Przeszłość, teraźniejszość i możliwość rozwoju lotnictwa", który nagrodzono długotrwałemi oklaskami. Następnie zaakceptowano „Program pracy PW. i WF. Koła na rok 1934-35. Sprawę wycieczki parostatkiem odłożono na później.

Na zakończenie pracy półrocznej odbędzie się w czasie od 18 do 24 czerwca 1934 r. „Tydzień oficera rezerwy" w ramach Koła. Jednym z punktów „Tygodnia of. rez." jest zdobycie jak największej ilości O. S.: III., II. i I. klasy, w tym celu odbędzie się we wtorek dnia 19 i w środę dnia 20 czerwca od godz. 5—7 wieczorem bezpłatne strzelanie z broni małokalibrowej w hali PW. (naprzeciw Starostwa Powiatowego) oraz w niedzielę dnia 24 czerwca rb. o godz. 8 rano na strzelnicy Chrobrego strzelanie ostre z broni wojskowej. Najlepsi strzelcy ostrego strzelania nagrodzeni zostaną cennemi nagrodami ofiarowanemi przez Członków.

Toruń siedzibą Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce

W ub. sobotę, odbyło się w Toruniu nadzwyczajne zebranie Toruńskiego Stowarzyszenia Filatelistycznego, na którem członkowie zarządu przedłożyli sprawozdania z Wszechpolskiej Wystawy Filatelistycznej w Katowicach, połączonej z ogólnopolskim zjazdem filatelistów.

Stowarzyszenie Toruńskie było reprezentowane w Katowicach przez 35 członków, mieszkających stale w Toruniu, Bydgoszczy, Inowrocławiu i Kowalewie. Torończycy odnieśli na wystawie wielki sukces, otrzymując 3 złote medale na ogólną liczbę 5-ciu.

Złote medale zdobyli pp. bracia Niklewscy za zbiory znaczków z Polski i Górnego Śląska mjr. Steinbach za zbiór z Austrji i p. Weimar za zbiór z Polski. Ponadto pozłacane medale otrzymali pp. Fąferek i dr. Tyslowitz, zaś p. Leonja Weimar uzyskała srebrny medal i nagrodę honorową dla pań.

W czasie obrad zjazdu filatelistów dokonano wyboru nowych władz Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce. Do zarządu z Toruńskiego Stowarzyszenia weszli pp. adwokat Niklewski, jako prezes i Krzyżanowski, jako sekretarz. Ponieważ prezes p. mec. Niklewski i sekretarz p. Krzyżanowski mieszkają stale w Toruniu, przeto w bieżącym roku miasto nasze będzie główną siedzibą Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych.

Z żałobnej karty
Ś. p. Kazimiera Wolska

Dnia 10 czerwca b. r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła urzędniczka Ubezpieczalni Społecznej w Toruniu ś. p. Kazimiera Wolska. W historji Odrodzonej Polski ś. p. Zmarła zapisała swe nazwisko złotemi literami.

W r. 1917, gdy nad światem szalała pożoga wojenna, ś. p. Wolska pracowała w „Domu Polskim" w Sumach w ziemi charkowskiej na Ukrainie, opiekując się zarazem wychodźcami z Polski i zaopatrując ich w środki pieniężne. Za prace te znosić musiała różne prześladowania. Później nieco udaje się Jej dostać do sztabu rosyjskiego i tam jako maszynistka sporządza inwentarz, na podstawie którego — po pokoju ryskim — rząd polski mógł zażądać od władz rosyjskich zwrotu zrabowanych w Polsce rzeczy. Za tę działalność ś. p. Wolska dostaje się w ręce czerezwyczajki. W więzieniach bolszewickich cierpi nadludzkie katusze. Dopiero w 1921 r. udaje się rządowi polskiemu wymienić ją za 2 komunistów.

Znalazłszy się w Polsce, ś. p. Wolska poświęca się pracy w instytucjach ubezpieczeniowych. Do Ubezpieczalni Społecznej w Toruniu przybyła w r. 1931. Swą sumienną pracą zdobyła uznanie przełożonych, a koleżeńskością — sympatję współtowarzyszy.

Cześć Jej pamięci!

Wszyscy do apelu!
Komu leży na sercu rozwój Strzelca w Toruniu

Wczoraj zgłosili udział w akcji Komitetu Przyjaciół Związku Strzeleckiego w Toruniu — której celem jest, jak wiadomo, umundurowanie niezamożnych strzelców — następujący ofiarodawcy:

P. Starosta Pow. Rogowski, wpłacając w naszej redakcji zł. 12 na zakup 1 munduru

P. Pietrykowski Tadeusz, sędzia S. O. w imieniu sędziów Wydziału Cywilnego S. O. zadeklarował zakup 1 munduru i wzywa pp.

Sędziów Wydziału Karnego Sądu Okręgowego do kontynuowania kacji.

P. Michał Kowalski z Torunia, z okazji imienin p. Starosty Pow. Bazylego Rogalskiego wpłacił w naszej redakcji zł. 12 na jeden komplet munduru dla strzelca.

Przypominamy, że zadeklarowane ofiary w „Dniu Pomorskim" należy składać na konto P. K. O. Nr. 201030 Poznań, Banku Zw. Spółek Zarobkowych E. 3246. Dla ułatwienia przekazywania zadeklarowanych sum, Komitet Przyjaciół Związku Strzeleckiego doręcza osobom deklarującym odpowiednio wypełnione blankiety czekowe.

Na Wiśle muszą powstać stacje ratownicze

Zarząd Oddziału P. C. K. w Toruniu, przystępując do zrealizowania akcji urządzenia nad Wisłą stacyj ratowniczych, — o czem swego czasu pisaliśmy — opracował już program szkolenia drużyn, postarał się o potrzebny sprzęt oraz o instruktorów. Niestety jednak akcja ta, nie z winy Zarządu, natrafiła na przeszkody. Nie znalazła się bowiem dostateczna ilość osób, które zgodziłyby się na uczestniczenie w kursie i ofiarowałyby się dla tego celu. Mimo kilkakrotnego zwracania się przez zarząd do poszczególnych organizacyj z apelem zgłoszenia dobrych pływaków na kurs, zgłosiła się jak dotąd tylko nieznaczna liczba reflektantów.

Ze względu na to, że zorganizowanie takiej akcji w Toruniu jest rzeczą bezsprzecznie ważną i nagłą (o czem świadczy fakt, że już w tym roku ofiarą Wisły padło kilka młodych istnień ludzkich), zwracamy się tą drogą do ludzi dobrej woli, a umiejących dobrze pływać, by zgłosili się w dniu 18 bm. o godz. 17 na miejscu zbiórki pod grzybem nad Wisłą, poczem obecny tam instruktor doprowadzi ich do portu zimowego, gdzie rozpocznie się kurs ratownictwa rzecznego.

Rzeczoznawcy stwierdzili brak 180 tys. zł

Dalszy ciąg rozprawy o nadużycia w szubińskiej Kasie Chorych

Rozprawa o nadużycia w szubińskiej Kasie Chorych dobiega już końca. W czwartek przed południem przesłuchano ostatnich świadków, oraz zaprzysiężonych rzeczoznawców.

Przytaczamy tu jeszcze niektóre zeznania świadków, mających znaczenie dla sprawy

Św. *inż. Kwiatkowski*, b. przewodniczący Rady Nadzorczej w szubińskiej Kasie stwierdził, że swego czasu Kasa znajdowała się w kwitnącym stanie, *posiadała przeszło 380 tys. własnej gotówki i mogła udzielać poważniejszych pożyczek nawet Kasie Chorych w Poznaniu.* Świadek nie sądzi, aby Walkowski był zdolny do przywłaszczenia grosza publicznego, lecz uważa, że otaczał się on ludźmi nieodpowiedniemi. Zdaniem tego świadka, *można było zdefraudować sumę 180 tys. zł, lecz wydaje mu się wprost nieprawdopodobnem, aby dyrektor Walkowski o nadużyciach nic nie wiedział.*

Zeznawali jeszcze jako świadkowie p. *inż. Zawadzki*, b. dyrektor bydgoskiej Kasy Chorych, oraz lekarz dr. Nowakowski i jego małżonka, którzy nie wnieśli ważniejszych szczegółów do rozprawy. P. inż. Zawadzki, zeznając o przeprowadzonych dochodzeniach, wyraził opinję, iż *wydaje mu się nieprawdopodobnem, ażeby tak wielką sumę 180.000 zł dało się w tak małej Kasie jak szubińska zdefraudować.* Zeznanie p. dr. Nowakowskiego, ówczesnego lekarza w szubińskiej Kasie i jego małżonki były naogół korzystne dla Walkowskiego.

Zkolei nastąpiło przesłuchanie rzeczoznawców pp. Górskiego i Tomaszewskiego. Rzeczoznawcy orzekli na podstawie przedstawionych im ksiąg i materjałów, iż *ekspertyza księgowa wykazuje niedobory w kasie na ogólną sumę 177.375 zł.* Z tych suma 104.375 zł odnosi się do lat 1928—1932, a co do pozostałych 73 tysięcy złotych nie można określić dokładnie daty. Ustalonem zostało, że oskarżeni *Służewski, Alwin i Strauchmann przywłaszczali sobie różne kwoty w ogólnej sumie około 18 tysięcy złotych. Oskarżona Walkowska przywłaszczyła sobie kwotę 12.539 zł.* rzekomo na pokrycie manca kasowego, którą to sumę zwróciła w całości w czasie dochodzeń śledczych. Gdzie się kryje reszta brakujących kwot, nie zostało ustalone.

Na popołudniowej rozprawie przemawiał p. podprokurator Telichowski, oraz obrońca oskarżonego Waligórskiego p. adw. Szwaykowski.

PCK w Szubinie przy pracy

W ub. tygodniu odbyło się w Szubinie plenarne zebranie członków Zarządu Powiatowego Polskiego Czerwonego Krzyża. Zebraniu przewodniczył prezes Oddziału ks. proboszcz Zieliński. Pozatem wzięli w zebraniu udział p. starosta Dąbrowski lekarz pow. p. dr. Kuryło, p. płk. Karnicki, prezes Kom. Oddz. Kół Młodzieży PCK. p. Baryżewski i inni. Po przyjęciu przez zebranych porządku obrad sekretarz p. Krauzewicz odczytał protokół z ostatniego posiedzenia, a następnie zdał obszerne sprawozdanie z działalności Sekretarjatu za ubiegłe miesiące. Jak z sprawozdania wynikało — praca zarządu była bardzo intensywna. Dzięki staraniom zarządu urządzono w kilku miejscowościach kursy dla drużyn ratowniczych. Wyszkolone drużyny posiadają Koła w Szubinie i Barcinie, natomiast w Rynarzewie, Łabiszynie i Kcyni szkolenie ma się ku końcowi. Drużynę ratowniczą w Łabiszynie wyposażono w kompletny sprzęt ratowniczy. Komplet ten zakupiono w Zarządzie Głównym PCK. w Warszawie za cenę 1.400,66. Pomyślano również i o innych drużynach ratowniczych, które w najbliższym czasie zaopatrzone zostaną narazie w apteczki podręczne a następnie w miarę posiadania środków materjalnych i w inny sprzęt ratowniczy. Z specjalną aktywnością rozwija się idea PCK. w gronie młodzieży szkolnej. Dowodem tego nadzwyczaj piękny rozwój Kół Młodzieży PCK, które liczą 401 członków. — Program pracy zarządu na rok obecny przewiduje między innemi zorganizowanie przy szkołach dalszych Kół młodzieży PCK., utworzenie 2 drogowych posterunków ratowniczych PCK. na drogach I klasy i to w Myciclewic i Kowalewic, oraz założenie Kół w większych ośrodkach wiejskich na terenie powiatu szubińskiego. Pozatem omawiano sprawę „Tygodnia PCK." który odbędzie się w bieżącym roku w okresie od 1 do 10. 9. 1934. Tydzień P. C. K. połączony będzie z uroczystością 15 lecia istnienia tej organizacji.

Przy uruchomieniu stacji „Kropli mleka" w Szubinie, przyszedł zarząd z pomocą materjalną ZPOK. we formie jednorazowego datku w wysokości 100 zł. W końcu prezes zakomunikował zebranym treść pisma PCK. Okręgu Wlkp., mocą którego Okręg Wlkp. wyraża Zarządowi w Szubinie uznanie za dotychczasową działalność, oraz stwierdza bardzo wysoki poziom pracy społecznej.

Z kaprysu okradał zwłoki na cmentarzu

Zwyrodnialca skazał sąd na 6 miesięcy więzienia

Przed kilku dniami dokonano *bestjalskiego zbeszczeszczenia zwłok tragicznie zmarłych uczniów Państwowej Szkoły Rolniczej w Bydgoszczy śp. Karola Geislera i śp. Witka Józefa.*

Nieznany sprawca włamał się w nocy do kaplicy cmentarnej przy Szosie Szubińskiej w Bydgoszczy i po przeszukaniu kieszeni ubrań zmarłych, *ściągnął siłą z nóg śp. Witka bronzowe, nowe trzewiki.*

Policja wdrożyła energiczne dochodzenia celem ujawnienia sprawcy profanacji. — W wyniku kilkudniowych poszukiwań *ujęto 19-letniego Zenona Lisowskiego* (Strzelecka 67) który miał na nogach trzewiki śp. Witka.

W ogniu krzyżowych pytań *Lisowski przyznał się do inkryminowanego czynu.*

Młodego złodzieja — który — jak się okazało — *skradł trzewiki nie z konieczności i biedy, lecz z kaprysu.* odstawiono do aresztu prewencyjnego.

* * *

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, Lisowski został onegdaj postawiony przed oblicze Sądu i po przeprowadzeniu rozprawy *skazany na 6 miesięcy bezwzględnego więzienia.*

Nad skazanym złodziejem wisiała już kara 2 miesięcy aresztu z zawieszeniem. Obecnie Sąd uchylił zawieszenie poprzedniej kary, tak, że Lisowski będzie musiał odsiedzieć 8 miesięcy w kryminale.

Tragiczna śmierć wieśniaczki pod Fordonem

Ub. środy rano szosa Dąbrowa Chełmińska—Fordon była widownią śmiertelnego wypadku. Z Dąbrowy Chełmińskiej jechał wozem na targ do Fordonu zamożny gospodarz *Kukuck* ze swą 40-letnią żoną. W pewnym momencie dyszel wypadł z podwozia i zaczął bić konie po nogach. Przerażone zwierzęta poniosły, pędząc naoślep naprzód.

Kukuckowie chwycili za cugle, starając się wszelkiemi siłami zatrzymać oszalałe konie.

Nagle wóz wpadł na kamienie przydrożne, a *Kukuckowa spadła na szosę.* Konie pędziły dalej i wreszcie zmęczone zatrzymały się.

Na szosie pozostała bezprzytomna ciężko ranna Kukuckowa. Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej, *Kukuckowa zmarła wśród strasznych męczarni.*

Przybyli na miejsce dr. *Buksakowski z Fordonu i dr. Siegert z Bydgoszczy skonstatowali złamanie podstawy czaszki i wstrząs mózgu.*

Podczas kłótni chciał zabić sąsiada

Niedoszłego mordercę aresztowano

Ub. środy około godz. 16-tej w domu przy ul. Senatorskiej nr. 39 w Bydgoszczy *wybuchła pomiędzy lokatorami bójka*, która jedynie dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności *nie zakończyła się tragicznie.*

Od dłuższego już czasu istniały naprężone stosunki pomiędzy *Stanisławem Iwińskim a Józefem Jańczewskim.* Krytycznego popołudnia pomiędzy Iwińskim a Jańczewskim doszło do ostrej wymiany zdań. Zdenerwowany Jańczewski, nie panując nad sobą, wyciągnął wkońcu rewolwer i strzelił do stojącego przed nim o kilka kroków Iwińskiego. Iwiński — na szczęście — *zdołał w ostatnim momencie schylić się dzięki czemu uszedł niechybnej śmierci.*

Zaalarmowani hukiem strzału sąsiedzi przybiegli na miejsce zdarzenia i odebrali rewolwer, gotującemu się do oddania drugiego strzału, Jańczewskiemu.

Policja ujęła natychmiast Jańczewskiego i osadziła go w aresztach policyjnych.

Odpowiadać on będzie wkrótce przed sądem za usiłowanie zabójstwa.

Koronowo

— **Z zebrania Zarządu B. B. W. R.** Dnia 11 bm. odbyło się zebranie Zarządu Koła Miejscowego BBWR. Obrady zagaił p. **kpt. Wiśniewski** Na program obrad złożyło się szereg poważnych spraw. M. in. wyłoniła się kwestja obniżki odsetek z 9,5 proc. do 8 proc. przez miejscowa K. K. O.

W sprawie skanalizowania miasta sekretarz miejski p. **Szmaciński** wyjaśnił iż sumy kosztów będą obliczone po nadesłaniu kosztorysów z Bydgoszczy. Na zakończenie prezes p. Wiśniewski prosił, aby członkowie organizacyj wzięli udział gremjalny w uroczystościach poświęcenia kościoła w Brzozie. Zebranie ogólne dla wszystkich odbędzie się dn. 15 bm. o godz. 20-tej. w lokalu p. Nowaka. Sympatycy mile widziani. Członkowie obowiązkowo.

Dzień w Bydgoszczy

— **Dyżur nocny aptek** od dnia 11—17 bm. pełnią: Apteka Centralna, ul. Gdańska nr. 27, tel. 9—94 i Apteka pod Lwem, Okole, ul. Grunwaldzka 37, tel. 191.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: — „Bokser i dama".
APOLLO: — „Sprawca nieznany".
BAŁTYK: — „Awantury arabskie" i „Król gór".
KRISTAL: — „Cesarskie łowy".
MARYSIEŃKA: — „Boczna ulica" i „Noc strachu"
REWJA-VARIETE: — „Orlątko" i rewja.

TEATR WIELKI Z POZNANIA.

W dniach 16, 17 i 18 bm. gościć będzie w Bydgoszczy balet z Opery Teatru Wielkiego z Poznania z prima baleriną **Zofją Grabowską** i baletmistrzem **Maksymiljanem Statkiewiczem** na czele. W pierwszej części widowiska, które odbędzie się w „Teatralce" o godz. 18 zobaczymy balet w jednym akcie p. t. „Zew Wiosny" w drugiej części podziwiać będziemy efektowny balet p. t. „Tańce Tatarów Połonieckich", w trzeciej części zaprezentuje nam baletmistrz Statkiewicz pantominę p. t. „Opium", a zakończy bogaty wieczór balet p. t. „Wesela na wsi".

Kalendarz zebrań

— **Tow. Właścicieli Domów.** Zebranie miesięczne odbędzie się w piątek, dnia 15 bm. o godz. 19 w Resursie Kupieckiej, a nie dnia 14 bm. — jak było poprzednio ogłoszone.

— **Koło 6-te BBWR.** Zebranie miesięczne dnia 16 bm. o godz. 13,30 przy ul. Jagiellońskie nr. 5.

— **Koło Rodzicielskie przy szkole powszechnej im. Marcinkowskiego na Wilczaku.** Walne zebranie Koła w piątek dn. 15 bm. o godz. 19 w szkole. Na porządku obrad reorganizacja Koła.

Z miasta

— **Podziękowanie.** Za łaskawy współudział rodziców i sympatyków w zabawie wiosennej naszej ochronki, oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do uświetnienia zabawy naszych milusińskich, składamy tą drogą serdeczne podziękowanie. — S. S. Elżbietanki.

— **Rendez-vous towarzyskie Polskiego Białego Krzyża.** Polski Biały Krzyż uprzejmie zaprasza Członków i Sympatyków na rendez-vous towarzyskie które odbędzie się w niedzielę dn. 17 czerwca br. w sali malinowej Hotelu Pod Orłem o godz 22 (10 wieczór). Dobrowolne ofiary ze wstępów przeznacza Polski Biały Krzyż na budowę Domu Żołnierza w Bydgoszczy. Zaproszeń nie wysyła się.

— **W sprawie jednolitego ubioru dla młodzieży szkolnej.** Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego przypomniało Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P., przewidujące na przyszły rok szkolny 1934-35 dalszy obowiązek wprowadzenia dla młodzieży szkolnej **przepisanych marynarek, bluzek, spodni i sukien.**

Miejscowa Komisja Międzyszkolna zwraca się w interesie rodziców i młodzieży do **zainteresowanych firm kupieckich** w Bydgoszczy z prośbą, by **zastosowały się ściśle co do materjału, kroju itd. mundurków szkolnych do wspomnianego rozporządzenia Ministerstwa i zgłaszały oferty** w sprawie cen za ubrania, czapki, berety, kapelusze i tarcze z numerami dla wymienionych szkół zarówno państwowych jak prywatnych **do 22 czerwca br.** pod adresem Dyrekcji Państwowego Gimnazjum Klasycznego, podając, o ile możności, próbki materjałów.

Pociągi dodatkowe do Brzozy

W związku z uroczystościami w Brzozie w dniu 17 bm. dyrekcja PKP. uruchamia następujące dodatkowe pociągi osobowe do Brzozy: godz. 13,55, 15 i 16,05. Z Brzozy: godz. 19,54, 20,30 i 21. Przejazd w obie strony z Bydgoszczy kosztować będzie 1 zł.

— **Dyrekcja Bydgoskich Kolei Powiatowych** podaje do wiadomości, że pociągi dodatkowe na uroczystości w Brzozie w dniu 17 czerwca br. odejdą ze st. Wierzchucin Król. o godz. 7,10 i o godz. 10,10 zaś w drodze powrotnej odejdą z Bydgoszczy o godz. 21,05 i o godz. 22,10. Wycieczki szkolne oraz stowarzyszenia — mogą korzystać z bezpłatnego przejazdu — wszyscy inni korzystają z 50 proc. zniżki.

Co, komu i gdzie?

Fas Stanisław (Kujawska 102) zgłosił kradzież narzędzi murarskich z nowej budowli przy ul. Jasnogórskiej.

Radtke Erich (Grunwaldzka 104) doniósł o kradzieży roweru pozostawionego bez opieki na ulicy.

Kaszuba Stefan, zam. w Maksymiljanowie pow. bydgoskiego zgłosił kradzież zegarka męskiego w jednej z firm przy ul. Śniadeckich.

Dyrekcja Ogródków Miejskich doniosła o kradzieży węża gumowego do podlewania.

Buchholz Emil (Koronowska 19). Poll Zuzanna (Samostrzel, pow. Szubin) i Leśniewicz Franciszek (Tryszczyn, pow. Bydgoszcz) — zgłosili kradzież swoich rowerów pozostawionych na ulicy.

Schulz Karol, (Kordeckiego 3) doniósł o kradzieży teczki z książkami szkolnemi z domu dr. Staemmlera przy ul. Al. Mickiewicza.

Krynicki Władysław (Długa 23) zgłosił kradzież narzędzi strażackich i szkła stołowego z nieruchomości przy ul. Grodzkiej nr. 24.

Deutschenhof Paweł, zam. przy ul. Grodzkiej 23, doniósł o kradzieży zł. 86 gotówki przez Cz. Zofję z Bdygoszczy.

— **Kradną nawet w kościele.** Złodzieje nie respektują żadnego miejsca, — kradną nawet w kościele.

Z maturą w świat

Dnia 7 czerwca odbyło się w Liceum Handlowem w Budgoszczy uroczyste ogłoszenie wyników egzaminów maturalnych. Do absolwentek i absolwentów przemówił przewodniczący Komisji egzaminacyjnej **p. mgr. J. Witek, dyrektor** Miejskiej Szkoły Handlowej, następnie serdecznemi słowami żegnali opuszczającą szkołę młodzież p. dyr. inż. E. Wasilewski i w imieniu grona profesorskiego X. Fr. Hanelt. Imieniem tegorocznych absolwentów przemówił p. Gojło, a z ramienia Stow. Absolwentów Liceum Handlowego p. Matczyński.

Świadectwa ukończenia otrzymali: Barylski Florjan, Bukczyński Bronisław, Cywiński Zygmunt, Dirks Gerhard, Drzewiecka Melanja, Fanslau Brunon, Dzióbianka Aleksandra, Gogolińska Anna, Gojło Donat, Janiak Hilary, Jarocki Edmund, Kołodziński Jan, Levy Irmgard, Loch Ewald, Nowicka Marta, Nowicki Witold, Pankauówna Marta, Piński Antoni, Rybka Zbigniew, Pilcek Antoni, Radzimska Elżbieta, Schreiber Jan, Sobieralski Czesław, Stanek Jan, Stróżyński Jan, Swigon Alfons, Szymański Antoni, Ulanowska Antonina, Waraszewski Konrad, Basarewska Eugenja, Czeniek Jerzy, Dorożyński Stanisław, Godlewski Lucjan, Gottwaldówna Zbigniewa, Hanoltówna Gertruda, Jagielski Romuald, Janicki Zbigniew, Jarysz Stanisław, Kamiński Stefan, Kończal Czesław, Krawczak Zygmunt, Krzemińska Marja, Kulczycka Jadwiga, Lonckowska Jadwiga, Lewandowski Alfons, Maciejewska Helena, Maćkowiak Franciszek, Molęda Tadeusz, Marchlewski Feliks, Marciniakówna Róża, Macioszanka Stanisława, Nagórski Apolinary, Nowak Tadeusz, Ochramowicz Piotr, Pasternak Eugenjusz, Pukacka Kazimiera, Stęszewska Irena, Tombiński Zdzisław, Wardzianka Leonarda, Wendziłowicz Mikołaj, Wodecki Stanisław, Wrońska Wanda, Warmbier Paweł, Zwolińska Halina, Zygulski Xawery.

W charakterze eksternisty zdał egzamin ostateczny p. Krene Czesław.

Informator

dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczy

Toruń—Warszawa 2.37, 6.50, 8.05, 9.57, 12.54 13.55 15.30, 15.58, 18.01, 19.58 21.35 (tranzytowy). 23.16.
Tczew—Gdańsk—Gdynia 0.40, 3.10, 3.56, 5.50 7.35, 12.06 12.13 12.59, 13.13, 15.36 17.17 20.03, 20.10
Kościerzyna—Gdynia 8.13, 15.45.
Rynkowo 16.10 20.25 (w niedzielę i święta od 20. V — 2 IX.)
Nakło—Piła 0.01, 6.15, 10.35, 14.45, 19.46
Unisław—Brodnica 4.55, 8.11, 13.45 16.10, 21.50
Inowrocław—Poznań 2.35, 3.50 6.20 11.45 13.40 16.28 18.10 20.40 22.25, 23.15
Wągrówiec—Poznań 5.00, 10.32, 13.26, 18.54
Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe 13.40 23.15.

Restauracje i Kawiarnie:

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia, wyśmienite ciastka.

Gdzie i co kupić

„Dekora". Skład artykułów dekoracyjnych. Telefon 226 Bydgoszcz, Gdańska 22 Dywany.
PIWA, LEMONIADY, kwas owocowy, żurawinę i oranżadę, poleca: Reprezentacja Browaru Okocimskiego — Bydgoszcz, Jackowskiego 4-6, tel. 1505.

Dzień w Grudziądzu

— Nocny dyżur aptek: od dnia 9—15 bm. dyżuruje apteka pod „Lwem", ul. Pańska 22, telefon 40.

REPERTUAR KIN

GRYF — wyświetla film Foxa p. t.: „Miłostki baletnicy''. W rolach głównych Eliza Landi i Worner Baxter. Prócz tego nadprogram.

GRYF — dziś w czwartek nieodwołalnie poraz ostatni po cenach zniżonych przepiękny film mówiony o djalekcie wiedeńskim, produkcji austrjackiej: „Cesarskie łowy''. W rolach głównych ulubieńcy publiczności Georg Aleksander i Greta Thejmer.

W następnym programie ujrzymy największą sensację świata „Testament Dr. Mabuse''.

ORZEŁ — wyświetla wielki podwójny program 1) „Szalona noc", 2) film pt. „Wyspa zatopionych dusz".

Informator dla przyjezdnych w Grudziądzu

POLECAMY HOTELE, RESTAURACJE I KAWIARNIE:

„Królewski Dwór'', Rynek 3/4 najwspanialszy hotel Pomorza, pierwszorzędna restauracja, kawiarnia i winiarnia.

„Hotel Centralny'', Plac 23 Stycznia 12 — solidna restauracja garaż.

POLECAMY FIRMY:

Apteka pod „Lwem'', ul. Pańska, poleca się Szanownej Publiczności.

„Łocznik'' (Franciszek Lietz, Plac 23 Stycznia 21) poleca na dogodnych warunkach rowery maszyny do szycia, radjo-odbiorniki, patefony, kuchenne naczynia aluminjowe, wyżymaczki.

Kronika społeczna

Koło Przyjaciół Związku Strzeleckiego — walne zebranie dnia 15 bm. o godz. 20 w Domu Żołnierza.

Liga Morska i Kolonjalna — walne zgromadzenie dnia 15 bm. o godz. 19,30 w Ratuszu.

Legjon Młodych — zebranie Sekcji Referatów dnia 15 bm. o godz. 19 w lokalu własnym.

Konferencja męska św. Wincentego a Paulo dnia 15 bm. o godz. 20 w kancelarji parafjalnej.

Legjon Młodych — zebranie Sekcji Gospodarczej dnia 16 bm. o godz. 20 w sekretarjacie.

Rodzina Urzędnicza — dancing dn. 16 bm. w „Królewskim Dworze''.

Związek Oficerów Rezerwy — zbiórka dn. 16 bm. o godz. 16 przy ostatnim przystanku tramwajowym na ul. Chełmińskiej dla odbycia ćwiczeń w terenie.

Próba o POS. z strzelania dn. 17 bm. od godz. 8 — 11 na Strzelnicy Garnizonowej przy ul. Lipowej.

Zawody piłkarskie dn. 17 bm. o godz. 14 na boisku Garnizonowem przy ul. Prowiantowej „G. K. S. II.'' — „S. C. G. I.'' o mistrzostwo kl. B. Pomorza. Tamże o godz. 16,00 „G. K. S I'' — „Olympja I'' o mistrzostwo kl. A. Pomorza.

Pomorskie Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni'' — biegi na przełaj o premje dn. 17 bm.

Z. O. K. Z. — wykład dn. 18 bm. o godz. 20 w Ratuszu.

Z miasta

— Przysięgę służbową złożył w środę dn. 13 bm. ponownie prezydent m. Grudziądza p. Józef Włodek na ręce Wojewody Pomorskiego, p. Stefana Kirtiklisa w Toruniu.

— Hallo! Dzisiaj koniec roku szkolnego! Niech żyją wakacje letnie!

— Nasze premje, 3 bilety darmowej jazdy luksusowemi parostatkami do Warszawy, Gdyni, Gdańska i z powrotem, zostaną rozlosowane dziś w piątek, o godz. 16 w Administracji „Dnia Grudziądzkiego''.

— Tytuł profesora otrzymał p. Wiśniowski, nauczyciel łaciny w Państw. Gimn. Mat. Przyr.

— Liczne wycieczki szkolne zwiedziły w ostatnich dniach zabytki historyczne, fabryki i parki grudziądzkie.

— Wystawa „Polski len na usługach mody'' została zamknięta w środę wieczorem. Wystawę zwiedziło 1700 osób.

— Grudziądz powiększył się w ciągu miesiąca maja rb. o 187 obywateli, — z 52.612 mieszkańców na 52.799.

— Proces przed Sądem Okręgowym (przy drzwiach zamkniętych) o szpiegostwo na rzecz ościennego państwa skończył się wyrokiem skazującym na 10 lat więzienia i 15 lat utraty praw obywatelskich.

— Wisła ożywiła się: Dnia 13 bm. minęło Grudziądz 8 statków. Do Gdańska popłynęły Bałtyk, Witeź, Faust i Fredro, do Warszawy — Mars, Jagiełło, Halka i Warszawa. Statki te zabrały 250 osób i 32 tony bagażu.

— Wioślarze podróżują: w sobotę o godz. 17 wyjadą statkiem miejscowi wioślarze, członkowie G. T. W. Wisła do Gdańska na regaty, w niedzielę zaś o godz. 4.30 rano członkowie „Graudenzer Rudervorein'' do Fordonu na wiejskie regaty bydgoskie.

— Egzaminy wstępne do miejscowych gimnazjów rozpoczną się jutro, w sobotę o godz. 8 rano. Kandydaci przyniosą ze sobą wszelkie materiały, potrzebne do egzaminu pisemnego!

— „Wianki'' w Grudziądzu: Ruchliwy p. kierownik oddziału grudziądzkiego „Vistuli'' Ungermann organizuje, w porozumieniu z zarządami miejscowych organizacyj, „Święto Wianków'' które jest zapowiedziane na dzień 23 bm. na godzinę 19,00. Zielenią, girlandami i lampionami przystrojony statek luksusowy wyjedzie o wyznaczonej godzinie z przedstawicielami wszystkich organizacyj; orkiestra grać będzie na pokładzie, tak że po uroczystym akcie puszczania wianków odbędzie się zabawa taneczna i towarzyska na parostatku.

— Przypominamy, że dla Gimnazjum Sobieskiego odbędzie się dziś, w piątek, o godz. 8-ej rano nabożeństwo w kościele pojezuickim, a akt uroczysty zakończenia roku szkolnego — w auli gimnazjum o godz. 9 rano.

— Początek biegów na przełaj dla koni wojskowych odbędzie się staraniem „Pomorskiego Tow. Zachęty do Hodowli Koni'' w najbliższą niedzielę, dn. 17 bm.: I. bieg na dystansie 6.000 m. o nagrody 1.000 zł., 300 zł. 100 zł, a dla hodowcy 140 zł, — II. bieg na dystansie 500 m. o nagrody 700 zł, 210 zł i 70 zł, dla hodowcy 98 złotych.

— Następny kurs kandydacki „Legjonu Młodych'' rozpocznie się w Grudziądzu z początkiem wakacyj letnich. Zgłoszenia przyjmuje się w sekretarjacie przy Placu 23 Stycznia 17, p. I.

— Alarm Straży Pożarnej. Dn. 13 bm. o godzinie 15 zaalarmowano Straż Pożarną na ul. Tuszewska Grobla 64. Jak się okazało, w piwnicy p. Zalewskiej zapalił chłopiec słomę. Spaliły się jedynie drzwi od piwnicy, gdyż nasza dzielna straż uniemożliwiła rozszerzenie się ognia i zajęcia płomieniami całego domu

— Nowy zarząd Koła „Polskiego Białego Krzyża'' obrano na ostatniem walnem zebraniu w składzie następującym: prezes dyr. Jan Puppel, wiceprezesi Dr. Halski, wiceprezes S. O., i prof. Piwowarczyk, sekretarz rektor Ożga, skarbnik por. Maljon, instruktor rektor Kupka, przewodniczący Sekcji szkolnictwa średniego p. prof. Kuźniar i inż. Żukowski, przewodniczący sekcji szkolnictwa powszechnego zast. insp. szkol. Werner, przew. sekcji imprezowo - propagandowej dyr. Wyzner, przew. sekcji świetlicowej ref. Gawlik, przew. sekcji bibljotecznej naucz. Gawarzycki.

— Wodę Trynki zatamowano przy wsi Kłódce celem umożliwienia oczyszczenia koryta rzeki.

— Legjoniści! W najbliższą sobotę, dn. 16 bm. o godz. 9 rano zostanie odprawiona w Farze św. Mikołaja żałobna Msza św. za poległych bohaterów szarży pod Rokitną. Zarząd „Związku Legjonistów Polskich'' oraz „Legjonu Młodych'' wzywa swych członków do gremjalnego wzięcia udziału w uroczystościach żałobnych.

— Zarząd „Związku Oficerów Rezerwy'' przypomina swym członkom, że w sobotę, dn. 16 bm. odbędą się ćwiczenia w terenie (orjentowanie i używanie mapy). Zbiórka na ostatnim przystanku tramwajowym przy ul. Chełmińskiej w najbliższą sobotę o godz. 16.00.

— Próby o P. O. S. z grupy VI. (strzelanie) odbędą się w niedzielę, dn. 17 bm. od godz. 8 rano do 11 w południe na strzelnicy garnizonowej przy ul. Lipowej. Dopuszczeni będą tylko ci, którzy wypełnili już warunki z wszystkich innych grup.

— „Jak należy rozumieć znaczenie paktu polsko-niemieckiego?'' — pod tym tytułem zostanie wygłoszony odczyt z ramienia Z. O. K. Z. w poniedziałek, dn. 18 bm. o godz. 20, w sali posiedzeń Rady Miejskiej.

— Ostrzeżenie! W ostatnich dniach zdarzały się kilkakrotnie wypadki kwestowania na rzecz „Caritasu'' — były to zapewno nadużycia, gdyż nikt dotychczas nie był do tego upoważniony. „Caritas'' przed urządzaniem kwesty podaje w prasie do ogólnej wiadomości fakt organizowania zbiórki.

Propagandowe zawody strzeleckie

Wykonując zarządzenie Okręgu Pomorskiego, zarząd Związku Oficerów Rezerwy w Grudziądzu przeprowadza wśród swych członków propagandowe zawody strzeleckie pod hasłem „Polskę obronisz karabinem, a nie rezolucjami!" „Zdobywaj „Odznakę strzelecką!" Zawody te mają nosić charakter szerokiej propagandy O. S. i zamiłowania do sportu strzeleckiego wśród członków Z. O. R., którzy rozumieją i doceniają umiejętność użycia broni i celny strzał w razie potrzeby obrony naszych granic. W związku z powyższem od dnia 17 do 23 bm. o godz. 16—19 odbędzie się „Tydzień Propagandy O. S.", t. j. codziennie bezpłatne strzelanie dla swych członków na Strzelnicy Garnizonowej przy ul. Lipowej. Z uwagi na konieczność propagowania sportu strzeleckiego wśród oficerów i podchorążych rezerwy gorąco prosimy wszystkich członków Z. O. R. bez wyjątku o wzięcie udziału w strzelaniu!

Nieustalona przyczyna śmierci

W 2-pokojowem mieszkanku w Małem Tarpnie pow. grudziądzkiego mieszkali sędziwi robotnicy, małżonkowie Stelmachowscy. Mąż, jak zwykle, wyszedł dn. 12 bm. rano do pracy, a kiedy powrócił około godz. 15 do domu, zastał swoją 68-letnią żonę Annę, leżącą nieżywą na łóżku. Denatka cierpiała na serce i śmierć zdawała się być najzupełniej naturalna, gdyby nie stwierdzony później brak pieniędzy około 50 zł, przechowanych w szafie i w komodzie. Policja stara się ustalić, czy ktoś, zastawszy już zwłoki, wykorzystał sposobność i zabrał pieniądze, czy staruszka Anna Stelmachowska, widząc rabunek, zmarła z przerażenia. W każdym razie przyjąć należy, że nie zachodzi morderstwo, gdyż na zwłokach nie widać było żadnych śladów gwałtownej śmierci.

Z sali sądowej

Prowokacyjna profanacja uczuć religijnych

Do czego może doprowadzić rozwydrzenie

Rozpoczęło się od drobnych utarczek słownych między sąsiadami — jak to często bywa, na tle kłótni między dziećmi. Tak też, dnia 23 kwietnia rb. w Małem Tarpnie pokłócili się Joanna Janzowa i Gąsieniecki, oboje z Małego Tarpna. Utarczka słowna, prowadzona przed miejscowym kościołem, przybierała coraz gwałtowniejsze formy, używano przytem przy wzajemnem szkalowaniu się, słów wręcz niecenzuralnych. Gąsieniecki zwrócił rywalce uwagę, aby hamowała się z uwagi na bliskość kościoła. W odpowiedzi na to Janzowa, odwracając się do Gąsienieckiego, podniosła suknię i pokazując mu tylną część ciała, powiedziała „Tu mam kościół"!

Sąd Okręgowy wymierzył jej za zniesławianie Kościoła Katolickiego karę 7 mies. więzienia uwzględniając jednak, że oskarżona ma 8 dzieci, że mąż jej jest bezrobotnym, oraz że dotąd nie była nigdy karaną, przyznał jej okoliczności łagodzące, wskutek czego zawiesił wykonanie kary na lat 5. Przewodniczył sądowi sędzia S. O. dr. Zdanowicz, oskarżał prok. Chudziński, bronił mec. Żelazny.

Sprawa wzięła nieoczekiwany obrót

Rolnikowi Stanisławowi Gołębiewskiemu (syn) ze Suchej pow. Świecie wytoczono sprawę o fałszywe oskarżenie przed władzą sądową, gdyż doniósł prokuraturze, że Rydzkowski, — wspólnie z Teodorem Gołębiewskiem (ojcem) i Pankaninem podrobili datę cesji gospodarstwa. Stanisław Gołębiewski (syn) zasiadł na ławie oskarżonych, Teodor Gołębiewski (ojciec), Pankanin i Rydzkowski stawali jako świadkowie. Przewód sądowy wykazał, że Gołębiewski (syn) padł ofiarą zemsty gdyż udowodnił swoje twierdzenie, na podstawie czego został zwolniony od winy i kary, świadkowie zaś Teodor Gołębiewski (ojciec) Rydzkowski i Pankanin zostali natychmiast odprowadzeni z sali sądowej z polecenia prokuratora na posterunek miejski PP. celem dalszego dochodzenia o podrobienie daty na cesji oraz o fałszywe zeznania przed Sądem.

Wielki festyn ludowy

na rzecz budowy kościoła w Górnej Grupie

W dniu 17 bm. o godz. 15 odbędzie się w Górnej Grupie (5 minut od dworca kolejowego) na łąkach p. Lewandowskiego, wielki festyn ludowy na rzecz budowy kościoła, połączony z różnego rodzaju rozrywkami, jak: wyścigi rowerowe o najlepszy czas, wyścigi motorowe o najlepszy czas, jazda zręczności na rowerach, także jazda na motorach, gonitwa za lisem na rowerach, na motorach, wyścig konny 4 pajaców, skoczki we workach, strzelanie do tarczy o nagrody, loterja.

Po zawodach zabawa taneczna. Orkiestra wyborowa ze Z. S. Samochód będzie kursować w dniu powyższym z Pl. Stycznia, już od godz. 13. Ceny wyjazdu samochodem takie, jak koleją Na powyższe zawody już zgłosiły sie asy poszczególnych klubów, jak: z Grudziądza, Bydgoszczy, Świecia i innych.

Karty wstępu nabywać można u p. Radzieckiego w Grudziądzu przy ul. Wybickiego 32-36.

Z notatnika policyjnego

Aresztowania — Kradzieże — Najechany samochodem — Zguba

Ostatniej nocy przytrzymano 3 mężczyzn do dyspozycji p. prokuratora, 3 — za kradzieże, 3 — za spowodowanie bójki i zadanie ciężkiego urazu ciała 15-letniemu Pawłowi Ozajkowskiemu z Koszar Czarneckiego, 1 kobietę jako podejrzaną o uprawianie tajnego nierządu.

Sierżantowi Wojciechowi Zywetowi (Chełmińska 72) skradł nieznany sprawca z warsztatu na lotnisku rower, wartości 200 zł.

12- letni chłopczyk Zygfryd Piniaczewski z Brackiej 25 został najechany samochodem przez mistrza piekarskiego Gronka z Rybnego Rynku na ul. Toruńskiej. Sprawca odwiózł swą ofiarę do Szpitala Miejskiego, gdzie przejechany chłopczyk po zaopatrzeniu przez lekarza został odstawiony do domu rodzicielskiego.

Michalina Wojakowa (Nadgórna 11) zgubiła na Rybnym Rynku portmonetkę z 14 zł.

W przeddzień I. Komunji św.

W ostatnich latach daje się coraz bardziej zauważyć w akcji charytatywnej tendencja do coraz ściślejszego zespolenia się wszystkich stowarzyszeń dobroczynnych i społecznych. Przed każdą nową akcją następuje porozumienie się przewodniczących stowarzyszeń, celem przeprowadzenia wspólnego zadania. Jednoczy się siły przedtem rozproszone i wspólnym wysiłkiem zdobywa się tem większe rezultaty.

Najbardziej aktualną akcją ostatnich tygodni jest staranie o uzyskanie funduszy na zaopatrzenie ubogich dzieci przystępujących do I-ej Komunji św. w potrzebną im odzież. I tu również rozpoczęto akcję wspólnie. Rozesłano do poszczególnych obywateli miasta deklaracje, którą każdy wypełni w miarę możliwości i chęci. Uniknie się w ten sposób kilkorazowego zjawiania się kwestarzy z poszczególnych stowarzyszeń zbierających datki na ten sam cel, co zazwyczaj tak bardzo zniechęca społeczeństwo.

Obywatelstwo jak co rok tak i tym razem przyczyni się ofiarnością do rozjaśnienia dziatwie tak wielkiego w ich życiu dnia. Niech piętno niedostatku przynajmniej w dniu I. Komunji św. nie ciąży nad nimi, by chwila ta była dla nich na zawsze wspomnieniem wielkiego całkowitego szczęścia.

Mili goście w Radzynie

Cichy naogół Radzyn ożywił się w środę, gdyż zjechali autobusem p. Żelewskiego gimnazjaliści, V klasa Gimnazjum Humanistycznego ze swym wychowawcą, prof. Dyniewiczem. Po powitaniu wycieczki przez burmistrza W. Gibasa, udali się chłopcy do fary św. Anny, kościoła św. Jerzego, następnie zwiedzali ruiny zamku, poczem zabawiali się na boisku sportowem u podnóża zamkowego. Po zrobieniu kilku zdjęć fotograficznych udano się na obiad do hotelu Fabiszewskiego. Rozradowana gromadka ożywiła cichy Radzyn.

Dziś w piątek o godz. 20 w hotelu Fabiszewskiego odbędzie się posiedzenie Komitetu Obwodowego BBWR. z udziałem przedstawicieli Rady Powiatowej.

Swiecie

— Z walnego zebrania Tow. Upiększenia Miasta. W tych dniach odbyło się doroczne walne zebranie Tow. Upiększenia Miasta Świecia. Po wysłuchaniu sprawozdania z zeszłorocznej działalności Tow. oraz udzieleniu absolutorjum, przyjęto do wiadomości treść nowego statutu, który też bez zastrzeżeń został uchwalony. W skład nowego zarządu weszli pp. burmistrz Kostka, ks. dziekan Konitzer, dyr. Mrozek, radca Kralewski, asesor Andrót, dyr. Braun, dyr. Dąbrowski, Fr. Domachowski, Maksym. Nelke i Sikora. Do komisji rewizyjnej wchodzą pp. Ciesielski i Piotr Bylicki. W dalszym ciągu zebrania uchwalono urządzenie wycieczki do Grudziądza, celem zwiedzenia tamt. ogrodnictwa miejskiego i parków. W wolnych głosach członkowie wyrazili ubolewanie z powodu objawów wandalizmu szerzącego się w mieście. Nieznani osobnicy mianowicie poczynili poważne szkody wśród ruin zamku pokrzyżackiego, w parkach miejskich oraz na górach tzw. „Djabełcach'',

— Zlot „Sokoła'' okręgu XI. w Osiu Tegoroczny zlot „Sokoła'' okręgu XI. (świeckiego) odbędzie się w niedzielę, 17 czerwca w Osiu — miejscowości uroczo położonej w Borach Tucholskich i mającej wszelkie cechy letniska. Program zlotu jest następujący: godz. 6-ta zbiórka, raport i modlitwa; godz. 6,30 próba ćwiczeń wolnych; godz. 9,15 zbiórka, raport główny i wymarsz na nabożeństwo; godz. 10-ta msza św. Po nabożeństwie otwarcie zlotu na rynku, pochód i defilada. Przerwa obiadowa do godz. 14,15. Po południu na boisku pokazy, ćwiczenia i zawody, oraz zabawa ludowa. Zarząd okręgu XI. jak również gniazdo Osie podjęły starania, by zlot był sprawdzianem pracy organizacji sokolej oraz manifestacją partjotyczną w tej miejscowości.

Chełmno

— Dancing-bridge „Rodziny Rezerwistów''. W ub. sobotę, odbył się w salach Kasyna Ofic. 66 p. p. przy dźwiękach orkiestry Związku Rezerwistów dancing-bridge, zorganizowany przez Komitet przy „Rodzinie Rezerwistów''. Impreza przyniosła w dochodzie 319,69 zł., rozchód wynosił 102,60 zł, tak że czysty dochód wynosił 217,09 zł. Dzięki ruchliwości Komitetu z p. starościną Białową na czele oraz dzięki bezpłatnemu użyczeniu sali Kasyna Oficerskiego przez p. pułk. dypl. Koca, jak również dzięki ofiarności niektórych zacnych obywateli z miasta i powiatu, szlachetny cel imprezy został osiągnięty, za co należy się Komitetowi i wszystkim łaskawym ofiarodawcom jak najserdeczniejsza wdzięczność.

— Zebranie organizacyjne Chełmińskiego Klubu Krótkofalowców. W czwartek, dnia 7 bm. odbyło się organizacyjne zebranie zwołane przez p. majora Rudnickiego, który w obszernym referacie określił cel i zadanie Klubu Krótkofalowców w Chełmnie. Po dyskusji, wybrano zarząd w składzie pp.: prezes mjr. Rudnicki, sekretarz prof. Hohendorf, skarbnik mgr. Jasiński; Komisja techniczna: pp.: Jan Jarka, por. Sosnowski, prof. Hohendorf i sekr. telegr. Recki. Klub nowozorganizowany będzie korzystał z aparatury nadawczej własności p. Jarki, który chętnie stawi swe zdolności fachowe i własny warsztat do dyspozycji Klubu.

— Zabójstwo samobójstwo w pow. chełmińskim. We wtorek, dnia 12 bm. około godz. 10-ej rano w Brukach II. pow. Chełmno popełnił rolnik Antoni Krzywdziński lat 37 w kuchni swego mieszkania zabójstwo, oddając strzał z browninga do żony swej Stefanji lat 31, kładąc ją trupem na miejscu, poczem popełnił sam samobójstwo. Zazdrość i kłótnie małżeńskie były powodem strasznego czynu.

Z całego kraju

Wszystkie zawody wśród radnych miejskich Wilna

SKŁAD RADNYCH MIEJSKICH, którzy przeszli z listy bloku gospodarczego odrodzenia Wilna (34) wedle zawodów wskazuje na wszechstronność prorządowej grupy w radzie wileńskiej i przedstawia się jak następuje: 5 lekarzy, 2 inżynierów, 4 kupców handlowców i spółdzielców, 3 finansistów i bankowców, 3 prawników, 1 rzemieślnik, 4 przedstawicieli świata naukowego, 3 działaczy na polu opieki społecznej, 1 robotnik, 1 urzędnik samorządowy, 7 urzędników i funkcjonarjuszy państwowych. Wśród wyżej wymienionych znajdują się 4 kobiety.

STULETNI PROCES. Sąd Okręgowy w Wilnie ogłosił wyrok w sprawie z powództwa p. Witolda Rodkiewicza, przeciwko Skarbowi Państwa o 2.300 dziesięcin lasu, położonego w powiecie wołożańskim. Powództwo p. Rodkiewicza zostało oddalone. Powód został obciążony kosztami sądowemi i obrończemi w wysokości około 7 tys. zł. Proces ten ciągnie się już przeszło 100 lat.

Warszawa

STAROSTWA GRODZKIE W WARSZAWIE PROWADZĄ ENERGICZNĄ AKCJĘ mającą na celu uporządkowanie posesyj i przedsiębiorstw, pod względem sanitarnym i budowlanym.

Lublin

NADUŻYCIA W BANKU. Kontrola skarbowa wykryła nadużycia w Spółdzielczym Banku Gwarancyjnym w Lublinie przy ul. Kowalskiej 2, będącym własnością Noecha Silberberga. Nadużycia polegały na pobieraniu lichwiarskich procentów, na prowadzeniu ksiąg niezgodnie z rzeczywistością, w działaniu na szkodę Ubezpieczalni Społecznej itp. Aferą zainteresowały się władze śledcze, przyczem wytoczyły Silbergerowi, jego synowi i dwu buchalterom sprawę karną.

Kraków

19 ROCZNICĘ HISTORYCZNEJ SZARŻY ROKITNIAŃSKIEJ uroczyście święcono wczoraj w Krakowie. Po mszy św. żałobnej, delegacja b. 2 pułku ułanów L. P. udała się na cmentarz rakowicki, gdzie złożyła wieniec na grobowcu poległych pod Rokitną.

PROCES KOMUNISTYCZNY przeciwko adwokatowi krakowskiemu dr. Pufelerowi toczy się przed Sądem krakowskim. Jak zeznali świadkowie, w czasie rewizji w mieszkaniu dr. Pufelera znaleziono bogaty materjał obciążający w postaci ulotek, odezw i broszur komunistycznych.

Katowice

ROZWIĄZANO NA TERENIE ŚLĄSKA NARODOWO-SOCJALISTYCZNĄ PARTJĘ ROBOTNICZĄ, ponieważ organizacja ta nie odpowiadała warunkom swego prawnego istnienia, a działalność jej wykraczała przeciw obowiązującemu prawu, zagrażała bezpieczeństwu i spokojowi publicznemu. Równocześnie z rozwiązaniem NSPR. zakazano, pod rygorem skutków prawnych, należenia do tej organizacji, noszenia jej odznak oraz mundurów.

Siemianowice

ROMANTYCZNA HISTORJA. Onegdaj w Siemianowicach odbył się ślub oficera rezerwy armji francuskiej Duronda z byłą pielęgniarką Czerwonego Krzyża z czasów wojny p. Nowakówną.

Historja ich znajomości ma bardzo romantyczne tło. Durond w czasie wojny został ranny pod Verdun i jako niemiecki jeniec w szpitalu był pielęgnowany przez siostrę Nowakównę. Młodzi zaprzyjaźnili się. Jednak musieli rozłączyć się po wyzdrowieniu Duronda, który został umieszczony w obozie dla jeńców.

Po wojnie Durond czynił energiczne wysiłki celem odszukania Nowakówny, co mu się jednak nie udawało. Dopiero po 15 latach, kiedy Durond objął stanowisko urzędnika w jednej z kopalń śląskich, udało mu się odnaleźć Nowakównę i wziąć z nią ślub.

Programy radjowe

PIĄTEK, 15 CZERWCA 1934.

Radjostacja warszawska.

6.35 Muzyka z płyt. 6.40 Gimnastyka. 6.55 Muzyka z płyt 7.05 Dzien. por. 7.10 Muzyka poranna (płyty). 7.20 Chwilka pań domu. 7.25 Program na dz. bież. 12.10 Muzyka popularna (płyty). 13.05 D. c. muzyki popul. z płyt. 13.55 „Z rynku pracy". 14.00 Wiad. o eksp. polskim. 14.05 Wiadomości gospodarcze. 16.00—16.40 Reportaż sportowy z Centrali Inst. Wychow. Fizycznego na Bielanach. 16.40—17.00 Muzyka lekka. 17.00 Audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rękasa. 17.30 Koncert Chóru Żeńskiegoo II Ogniska Zw Osadników w Warszawie pod dyr. J. Dymitrowa. 17.50 Muzyka lekka z płyt. 18.00 „Nowogródczyzna — ziemia A. Mickiewicza" — wygł. E. Paciorkowski (reportaż). 18.15 IV Koncert z cyklu „Historja Sonaty fortepianowej". Wyk.: dr. A. Simonówna (prelekcja) i B. Woytowicz (fort.). Fr. Liszt: Sonata h-moll. 185.0—19.00 Druga rozmowa w poradni budowlanej p. t. „Wybór parceli". 19.00 „Jak spędzić święto?" 19.20 Muzyka lekka. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.02 „Skrzynka poczt. techn." — omówi p. W. Frenkiel. 20.12 Koncert symfon. ze studja Wyk.: Ork. symf. P. R. pod dyr. Br. Wolfstala, I. Dubiska (skrz.). I. 21.15 D. c. koncertu. 22.10—22.25 „O polską gospodę" — wygł. p. Wanda Borudzka (feljeton). 22.25 Muzyka tan.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj.

17.25 *Moskwa (Stalin).* „Rigoletto" — opera Verdiego.

17.30 *Wilno.* Pieśni karaimskie. Wyk. W. i H. Łobanosówny (śpiew). L. Scholc (fort.), A. Jóźwiak (skrz.) i S. Czosnowski (klarnet i bębenek).

19.15 *Lahti.* Koncert symfoniczny.

19.25 *Hilversum.* Festiwal ku czci Ryszarda Straussa.

19.30 *Brno.* „Królestwo Honza" — komedja muzyczna Ostroczila.

20.15 *Huizen.* „Jaś i Małgosia" — opera Humperdincka.

20.45 *Paryż.* „Józef" — legenda muz. Mehula.

20.45 *Rzym.* „Il paese dei campanelli" — operetka w 3 aktach Lombarda i Ranzata.

20.05 *Lwów.* Reportaż-feljeton z Lwowskiej Wytwórni Filmowej „Awangarda".

21.15 *Londyn Reg.* „Kwartet" — słuchowisko C. Wallisa.

SOBOTA, DNIA 16 CZERWCA 1934.

Radjostacja warszawska.

6.35 Muzyka z płyt. 6.55 Muzyka z płyt. 7,10 Muzyka poranna (płyty). 12.10 Koncert zesp. salon. N. Mańskiej. 13.05 Muzyka tan. z płyt. 14.00 Wiadom. o eksp. polskim. 14.05 Wiad. gospod. 16.00 Koncert muzyki żydowskiej. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. H. Szpilmana, Chór Szneura, L. Lurie (sopran) i St. Goldfarb (tenor). 17.00 Słuchowisko dla dzieci p. t. „Kiedy statek odbija" M. H. Szpyrkówny. 17.25 Koncert zesp. jazz. Z. Grossmana. 18.00 „Co czytać?" — wygł. St. Adamczewski. (Felj. literacki). 18.15 Koncert kameralny. 18.45 „Przyroda polskiej wsi" wygł. p. Mniszek Tchórznicki — pogadanka. 18.55 „Życie kultur. artyst. stolicy". 19.15 Muzyka lekka. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr St. Nawrota i M. Gabrieli (piosenki) Akomp. prof. L. Urstein. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Koncert muzyki polskiej w wyk. E. Umińskiej (skrz.). Przy fort. J Lefeld. 20.30 Odczyt. 20.40 Recital śpiewaczy H. Lipowskiej. Przy fort. L. Urstein. 21.00 Transmisja z Gdyni trąbki i capstrzyku Mar. Wojennej. 21.12 Koncert Muzyki lekkiej. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i Adam Aston (piosenki). 22.00 Pogadanka aktualna. 22.10 Muzyka lekka i tan. 23.00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotniczej i komun. policyjny. 23.05—24.00 Muzyka tan.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj.

17.25 *Wiedeń.* „Il Mantello" — opera Pucciniego.

18.15 *Lwów.* Koncert kameralny w wyk. Tria fort. Wyk. E. Steinberger (fort.), prof. H. Czapliński (skrz.) i prof. D. Danczowski (wiolончz.).

19.35 *Bratisława.* „To było w maju" — operetka Piskaczka.

20.10 *Wrocław.* „Fruehling im Altheide" — komedja muz. H. Sattlera.

LUDNOŚĆ MIEJSKA GŁÓWNYM KLIENTEM RADJA.

Głównym klientem radja jest nie wieś, ale ludność miejska i to przedewszystkiem w miastach większych.

Wedle statystyki na 1 stycznia 1930 i 1931 rolnicy stanowili wśród ogółu radjoabonentów 4,8 proc. w roku 1930 i 4,9 proc. w roku 1931, podczas gdy na urzędników i zawody wolne przypadło w pierwszym z tych lat 48.2 proc., w drugim 48,0 proc., czyli równo 10 razy więcej.

NAJNOWSZE PRZEBOJE W RADJO.

Pełna wdzięku gwiazda operetkowa, Mary Gabrielli wystąpi w radjo w sobotę, dn. 16 bm. o godz. 19.15 z programem aryj operetkowych, oraz najnowszych przebojów. Dopełnieniem programu będzie orkiestra pod dyr. Stanisława Nawrota, która odegra szereg popularnych utworów.

Ze sportu

W POSZUKIWANIU NIEZNANEGO OLIMPIJCZYKA.

Komitet Olimpijski w porozumieniu ze związkami sportowemi ustalił, że kurs instruktorski dla wszystkich gałęzi sportu rozpocznie się w CIWF na Bielanach w Warszawie, dnia 20 sierpnia br. i trwać będzie 8 tygodni.

Zdecydowano, że zawody „w poszukiwaniu nieznanego olimpijczyka" odbędą się w całej Polsce w dniach pomiędzy 1 września a 15 października. W wioślarstwie, kajakarstwie, pływaniu i żeglarstwie — 12 sierpnia b. r.

„Dzień olimpijski" odbędzie się w tym roku: dla piłki nożnej — 9 września (Polska — Niemcy), dla gimnastyki — 29 czerwca, lekkiej atletyki — 8 lipca (mistrzostwa Polski) wioślarstwa — 22 lipca (mistrzostwa Polski), dla sportu motocyklowego — 2 września, dla szermierki — dzień finału m[illegible]zostw Europy w Warszawie.

MECZU POSKA—SZWECJA NIE BĘDZIE.

Projektowany międzypaństwowy mecz pływacki Polska — Szwecja, odbyć się mający w tym sezonie w Szwecji, prawdopodobnie nie dojdzie do skutku. Związek Szwedzki zakomunikował w tych dniach Polakom, że pływacy szwedzcy nie dysponują wolnemi terminami.

PODRÓŻ „JUNAKA" Z ZAŁOGĄ ZW. STRZELECKIEGO.

Dziś, 14 bm., wyrusza na morze yacht szkolny marynarki wojennej „Junak" z załogą oddziału wodnego Zw. Strzel. pod komendą por. Tymińskiego. Yacht uda się do Visby, dokąd odwiezie komisję regatową Yacht Klubu Polski, która będzie sędziować na regatach Gdynia — Visby. Następnie „Junak" pożegluje w kierunku Kopenhagi, zawijając po drodze do mniejszych portów Szwecji i Danji. Podróż „Junaka" trwać będzie do 28 bm.

Następną podróż z załogą strzelecką odbędzie „Junak" w dniach 15—22 lipca br.

MISTRZOWSKA DRUŻYNA PIŁKI NOŻNEJ PRZYBĘDZIE DO TORUNIA.

Dnia 25 bm. przybędzie do Torunia mistrz Polski piłki nożnej „Ruch" z Wielkich Hajduk w pełnym składzie reprezentacyjnym, z 6 graczami reprezentacyjnymi Polski. „Ruch" rozegra spotkanie towarzyskie z W. K. S. „Gryf"

JĘDRZEJOWSKA I TŁOCZYŃSKI W WIMBLEDON.

W drugiej połowie bm. rozpoczyna się w Wimbledon wielki międzynarodowy turniej tenisowy, który zgromadzi na kortach elitę tenisistów świata.

WROCŁAW—KRAKÓW.

W nadchodzącą niedzielę piłkarska reprezentacja Krakowa spotka się we Wrocławiu z reprezentacyjnym zespołem tego miasta.

NOWE ZWYCIĘSTWO „POLONJI" KARWIŃSKIEJ.

Polonja z Karwiny, która w roku bież. zdobyła zaszczytny tytuł mistrza żupy Cieszyńskiej, pozostawiając za sobą 7 klubów czeskiej tabeli, rozegrała spotkanie z niedawnym kandydatem na mistrza żupy Ostrawskiej, Czeskim KS. „Śląska Ostrawa". Zwyciężyła Polonja 2:1 (1:0).

O PUHAR DAVISA.

W półfinałach międzynarodowych zawodów tenisowych o puhar Davisa spotkają się: Włochy z Czechosłowacją i Francja z Australją.

W ciągu 77 minut

przewieziono samolotem rannego z Brodnicy do Torunia

W dniu 11 bm. otrzymał 4 pułk lotniczy telefoniczne wezwanie 67 pp. w Brodnicy z prośbą o przewiezienie drogą powietrzną rannego szeregowego tegoż pułku do 8 Szpitala Okręgowego. Po otrzymaniu powyższego wezwania wystartował z toruńskiego lotniska o godzinie 11.15 samolot sanitarny, pilotowany przez st. sierż. pil. Żurawskiego do Brodnicy.

O godzinie 12.32 samolot sanitarny lądował zpowrotem wraz z rannym w Toruniu, który niezwłocznie został przewieziony pułkowym samochodem sanitarnym do 8 Szpitala Okręgowego.

Nowe pociągi

na linji Chełmno — Kornatowo i Chełmno — Unisław

Z ważnością od 15 czerwca br. D. O. K. P. Toruń zaprowadza następujące pociągi:

NA LINJI CHEŁMNO — KORNATOWO:

Mt. Nr. 2841 Chełmno odj. 9,30, Kornatowo przyj. 10,09; Mt. Nr. 2842 Kornatowo odj. 8,35. Chełmno przyj. 9,11; Mt. Nr. 2843 Chełmno odj. 16,00 Kornatowo przyj. 16,39; Mt. Nr. 2844 Kornatowo odj. 14,55 Chełmno przyj. 15,31; Mt. Nr. 2845 Chełmno odj. 19,45 Kornatowo przyj. 20,24; Mt. Nr. 2846 Kornatowo odj. 20,40 Chełmno przyj. 21,16.

NA LINJI UNISŁAW — CHEŁMNO.

Mt. Nr. 2847 Unisław odj. 9,20 Chełmno przyj. 10,00; Mt. Nr. 2848 Chełmno odj. 8,10 Unisław przyj. 8,54; Mt. Nr. 2849 Unisław odj. 14,50 Chełmno przyj. 15,28; Mt. Nr. 2850 Chełmno odj. 17,05 Unisław przyj. 17,49.

Bezpieczna gra

Ogień, odpowiednio stosowany, jest niewątpliwie najpożyteczniejszem zjawiskiem na świecie, ale w innych warunkach staje się żywiołem niezmiernie groźnym i niebezpiecznym. To samo odnosi się do wody. Nie możemy żyć bez wody, ale w katastrofie, spowodowanej przez wodę, łatwo tracimy życie i dobytek. Nie rzecz zatem sama w sobie rozstrzyga o wszystkiem, ale częściej jej zastosowanie i ujęcie.

Tak samo jest z grą. Może być niezmiernie szkodliwa społecznie i indywidualnie, a może być bardzo pożyteczna i przyjemna. Hazard karciany jest niewątpliwie jednem z najbardziej niebezpiecznych i szkodliwych zjawisk. Grający ma natychmiastowe rezultaty i ma możność nieustannego podwyższania stawek w nieskończoność. Przez jeden wieczór — może przegrać cały majątek. Wygrać zaś może tylko tyle, ile w danej chwili ma pieniędzy przed sobą, bo wygrana jest równa stawce. Gdy zaś nawet wygra, ma świadomość, że dopuścił się czynu nieetycznego. Siebie ocalił, ale skrzywdził i zrujnował swego partnera. Słusznie zatem hazard karciany jest zabroniony i tępiony przez państwo.

Jakże inną jest gra na loterj. Wkład to cena losu. Los w każdej klasie, czyli mniej więcej raz na miesiąc kosztuje 40 zł., a ćwiartka 10 zł. Na takie ryzyko może sobie każdy człowiek pozwolić bez żadnej szkody dla siebie i swoich. Wygrana nie jest w żadnym stosunku do wkładu. W pierwszej klasie wynosi 100.000 zł., a w czwartej aż miljon! Gdy zaś ktoś wygra i podniesie wygraną, nikogo nie ograł i nikogo nie skrzywdził.

Jest to gra w całem tego słowa znaczeniu społecznie bezpieczna, a dla wielu ludzi — jedynym sposobem spełnienia ich marzeń.

A zatem pamiętajcie: ciągnienie I klasy rozpoczyna się 19 czerwca.

G. **Szkoły i kursy przetwórstwa mlecznego.**

1) **2-letnie licea przetwórstwa mlecznego,** oparte na podbudowie gimnazjum ogólnokształcącego, przeznaczone dla kandydatów w wieku od 17 do 20 lat, którzy odbyli roczną zorganizowaną praktykę mleczarską. Program uwzględnia gospodarkę nabiałową, maślarstwo i serowarstwo.
2) **Roczne kursy mleczarskie,** dla kandydatów, którzy ukończyli VI. kl. szkoły powszechnej i odbyli 2-letnią praktykę zawodową.
3) **Półtoraroczne kursy serowarskie** na warunkach 1) i 2).

H. **Kursy przemysłu fermentacyjnego — 3-letnie licea przemysłu fermentacyjnego,** oparte na podbudowie gimnazjum ogólniekształcącego, dla kandydatów w wieku 16—20 lat.

Kursy z zakresu gorzelnictwa, piwowarstwa i winiarstwa.

Grupa 14

Szkolnictwo odzieżowe.

A. **Szkoły i kursy obuwnicze.**

B **Szkoły i kursy krawieckie i bieliźniarskie (męskie).**

1) **3-letnie szkoły krawieckie,** oparte na I szczeblu (4 kl.) Szkoły powsz.
2) **3-letnie szkoły krawiecko-bieliźniarskie** (żeńskie) na warunkach wymienionych pod 1).
3) **Gimnazja krawieckie,** 4-letnie, oparte na 2 szczeblu Szkoły powsz. (6 kl.), przeznaczone dla kandydatów (tek) w wieku 13—17 lat.
4) **Gimnazja bieliźniarskie,** 4-letnie (warunki przyjęcia j. w.).
5) **Licea krawieckie,** dla kandydatek w w. 16—20 lat, które ukończyli gimnazjum ogólniekształcące.
6) **Roczne szkoły przysposobienia krawiecko-bieliźniarskiego,** dla kand. z ukończoną 4 kl. szkołą powsz., które nie przekroczyły 18 r. życia.
7) Kursy z zakresu bieliźn. i krawiectwa.
8) Kursy modniarskie, czapnicze, gorseciarskie, krawaciarskie, rękawicznicze, kuśnierskie i kapelusznicze, dostosowane do potrzeb danej gałęzi przemysłu.

Grupa 15.

Szkolnictwo galanteryjne:

1) Kursy galanterji skórzanej i rymarstwa,
2) kursy zabawkarskie,
3) gimnazja introligatorskie 4-letnie i kursy introligatorstwa,
4) **kursy tapicerskie.**

Grupa 16.

Szkolnictwo poligraficzne.

A. **Licea graficzne, 3-letnie,** oparte na podbudowie gimnazjum ogólnokształcącego.

Kursy z zakresu przemysłu graficznego.

B. **Szkoły i kursy fotograficzne.**

Licea fotograficzne.

Kursy z zakresu fotografji.

C. Kursy kreślarskie i rysunkowe.

Grupa 17.

Szkolnictwo kinematograficzne.

Grupa 18.

Szkolnictwo przemysłu instrumentów muzycznych:

Kursy budowy instrumentów lutniczych,
kursy budowy instrumentów dętych,
kursy strojenia i korygowania pianin i fortepianów.

Grupa 19.

Szkolnictwo kosmetyczne.

Kursy fryzjerskie,
kursy kosmetyczne.

Jr. PS.

KRONIKA

Inspektorat Szkolny w Toruniu składa tą drogą gorące podziękowanie Opiece Rodzicielskiej przy szkole powszechnej Nr. 12 w Toruniu za złożenie w Inspektoracie 100 zł. tytułem dobrowolnej ofiary na kolonje letnie dla biednych dzieci toruńskich szkół powszechnych.

Tadeusz Seib,
Inspektor szkolny.

Nagroda przechodnia Kuratora Okr. Szk. Poznań.

Kurator Okręgu Szkolnego Poznańskiego Dr. M. Pollak biorąc pod uwagę największą ilość zdobytych P. O. S. i Odznak Strzeleckich przez uczniów i nauczycieli szkół średnich przyznał nagrodę przechodnią „Białej Wstęgi" Kuratora O. S. na rok 1933/34 Państwowemu Seminarjum Naucz. Męsk. w Bydgoszczy. Drugie miejsce uzyskało Państw. Gimn. w Wejherowie. Trzecie miejsce uzyskało Prywatne Gimn. Stolicy Biskupiej w Pelplinie.

Przymusowe szczepienie dzieci.

Zdarzają się wypadki, że niektóre dzieci w wieku szkolnym uczęszczają do szkoły będąc nieszczepionemi przeciwko ospie. Ponieważ taki stan rzeczy jest niedopuszczalny, przeto zwracamy uwagę rodzicom na konieczność poddania tych dzieci nowemu lub ponownemu szczepieniu.

Młodzież szkolna a obowiązkowa służba wojskowa.

Ponieważ częstokroć zachodzą wypadki, że ucząca się młodzież nie przestrzega ustawy o pow. obow. służby wojsk. i to tylko z powodu nieznajomości przepisów wymienionej ustawy, przeto rodzice winni w tym kierunku odpowiednio pouczać młodzież. Młodzież winna wiedzieć dobrze jakie przygotowania ma poczynić w okresie przed poborem oraz czy należycie wypełnia przepisy meldunkowe. Ponieważ ustawa bardzo surowo karze winnych za niewypełnianie należyte odnośnych przepisów, przeto czujemy się w obowiązku zwrócić na to uwagę tak rodzicom jak i młodzieży.

Ulgi kolejowe dla młodzieży. Młodzież wyjeżdża na wakacje. Musi jednak wiedzieć, że ma prawa do ulgowych przejazdów kolejami.

Wobec tego winni zainteresowani rodzice lub młodzież zwracać się do Dyrekcyj lub kierownictwa szkół z prośbą o wydanie zaświadczeń uprawniających do ulgowych przejazdów.

Zniżka od dn. 1. I. 1934 r. jest dość wydajna i oparta na tabeli szóstej „B".

Nauczyciel — bohater.

W maju br. o północy wybuchł pożar u jednego z gospodarzy wsi Płotnica pow. stolińskiego. Wkrótce ogień objął dom, gdzie mieści się Kasa Stefczyka. Z tłumu przyglądającego się szalejącemu żywiołowi, nikt nie odważył się nawet zbliżyć. Wtedy kierownik miejscowej szkoły p. Aleksander Myc, nie pomny osobistego niebezpieczeństwa, wpadł do domu, objętego przez ogień ze wszystkich stron i wyratował pieniądze i akta Kasy Stefczyka. Poparzył się jednak tak dotkliwie, że przez kilka dni życiu jego groziło poważne niebezpieczeństwo. Bohaterskiemu nauczycielowi, który swą odwagą dał przykład młodemu pokoleniu, należy się uznanie.

„NASZA SZKOŁA" wychodzi raz w miesiącu jako bezpłatny dodatek wszystkich wydawnictw „Dnia Pomorskiego".

Wszelkie pisma do Redakcji „NASZEJ SZKOŁY" należy przesyłać do Redakcji „Dnia Pomorskiego".

NASZA SZKOŁA

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM WYCHOWANIA I NAUCZANIA ORAZ WSPÓŁPRACY DOMU ZE SZKOŁĄ

REDAGUJE KOMITET

ROK II. TORUN, W CZERWCU 1934. NR. 6.

Bilans pracy roku szkolnego

Nadszedł koniec roku szkolnego 1933/34. Był to rok przełomowy w dziejach szkolnictwa polskiego. Pewne warstwy społeczeństwa może nie wyczuły specjalnych różnic między tym rokiem szkolnym, a poprzednimi. Ale ludzie, stojący bliżej szkoły, ewentualnie bezpośredni pracownicy — wychowawcy, ci wyczuwają ową wielką różnicę i zdają sobie dokładnie sprawę ze znaczenia ubiegłego roku szkolnego dla szkolnictwa wszelkich typów i rodzai.

REALIZACJA NOWEJ USTAWY O USTROJU SZKOLNYM.

W tym roku rozpoczęto na szerszą skalę realizację nowej ustawy o ustroju szkolnym. Zorganizowano szkoły powszechne według trzech stopni, z których dwa stały się solidną podbudową nowego gimnazjum. W gimnazjach utworzono klasy, które stają się podbudową szkół stopnia licealnego. Zreorganizowano dotychczasowe szkoły zawodowe oraz dokształcające. Słowem przystąpiono do stworzenia jednolitego szkolnictwa. Na specjalną uwagę zasługuje reorganizacja szkół wyższych akademickich, w oparciu o ustawę o ustroju szkolnym. Dla szkół powszechnych, średnich i zawodowych wydano nowe statuty, któremi uzupełniono wielką lukę w młodem ustawodawstwie szkolnem polskiem.

Szczególnie ważnem jest to, że nauczanie, które było dotychczas jedynym prawie celem poczynań szkół wszelkiego stopnia, sprowadzone zostało do roli środka, służącego do wychowania młodzieży. Naczelnem i zasadniczem zadaniem nowej szkoły polskiej jest wychowanie człowieka; obywatela, dla którego dobro państwa jest najwyższym celem. Rolę środków wiodących do wychowania obywatela—państwowca, spełniają: wpływ wychowawców, nauczanie, współpraca uczniów, organizacje uczniowskie i t. d.

Takie ujęcie sprawy wychowania jest wielką zdobyczą pedagogiki polskiej i wróży dobrą przyszłość tak państwu jak i jego obywatelom.

NOWE PROGRAMY.

A już bezcenną zdobyczą, niezmiernie wartościowym dorobkiem polskiej myśli pedagogicznej są nowe programy dla szkół wszelkich rodzaji, które w części już ukazały się w postaci projektów. Kilka razy w odrodzonej Polsce zmieniano programy, lecz zawsze prawie układane one były pod kątem nauczania, w następstwie czego stawały się zbiorem wiadomości o niezmiernie szerokim zakresie. Obecne programy, które w bieżącym roku szkolnym przeszły — (jako projekty) — w kilku klasach szkół pow. i gim. próbę ogniową ich wartości, wykazują bezcenne wprost wartości i założenia w nich zawarte.

Oparte na podstawach psychologicznych, wychowawczych, dydaktycznych i gospodarczych, mając jako główną ideę przewodnią „Polskę i jej kulturę" wykazały się w praktyce wprost idealnemi.

PODRĘCZNIKI SZKOLNE.

W oparciu o nowe programy opracowano i wydano szereg nowych podręczników. W tej dziedzinie pozostaje jednak jeszcze bardzo dużo do zrobienia i przypuszczalnie doświadczenia ubiegłego roku szk. pozwolą na wprowadzenie pewnego ładu w tej dziedzinie, chociażby pod względem technicznym.

Z pełnem uznaniem przyjęło społeczeństwo ustalenie minimalnych cen za podręczniki szkolne, dzięki czemu nawet częstokroć najbiedniejsze dzieci mogły w tym roku szkolnym pozwolić sobie na ten „luksus", którym w ubiegłych latach były „na wagę wprost złota" sprzedawane podstawowe podręczniki szkolne.

WYSIŁEK NAUCZYCIELSTWA.

Na specjalne podkreślenie w tym rocznym bilansie pracy zasługuje **twórczy wysiłek** szerokich rzesz nauczycielskich.

Kto obserwował bliżej życie szkolne, kto patrzył zbliska na codzienny bieg pracy szkolnej, ten zupełnie objektywnie z pełnym szacunkiem musi oddać hołd tej szarej kadrze cichych pracowników - wychowawców.

W roku sprawozdawczym bowiem napotkali oni na cały szereg nowych zagadnień, wobec których musieli zająć czynną i twórczą postawę. Dla nich bilans pracy rocznej jest chlubnem świadectwem. Oby tylko będąc w dość ciężkich warunkach życiowych wytrwali i dali państwu nowe — młode zdrowe i dobrze do życia przygotowane pokolenia.

PODSTAWY GOSPODARCZE SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Ale w tym wspaniałym dorobku szkoły polskiej — złowróżbnym zgrzytem zarysowują się sprawy gospodarcze szkół powszechnych. Polityka samorządowa zmierza stale do uszczuplenia i zmniejszenia budżetów szkół pow. Mimo coraz bardziej wzrastających potrzeb szkoły, mimo stale wzrastającej liczby dzieci, obowiązanych do uczęszczania do szkół, mimo coraz większego braku sal szkolnych, mimo pogarszających się z roku na rok warunków higjenicznych, samorządy wiejskie i miejskie nie licząc się z istotnemi potrzebami szkół stale zmniejszają pozycje w swych budżetach, przeznaczone na odpowiednie utrzymanie szkół.

Wytwarza się beznadziejna sytuacja i palącą wprost koniecznością staje się uregulowanie tych spraw nową ustawą o utrzymywaniu szkół. Jeśli stan taki, jaki obecnie się wytwarza, trwać będzie nadal, to

nie pomogą ani idealne programy, ani najbardziej twórczy wysiłek nauczycielstwa, gdyż podstawy gospodarcze są zasadniczym warunkiem należytej realizacji nowej ustawy o ustroju szkolnym.

STANOWISKO SPOŁECZEŃSTWA.

Jedynym ratunkiem dla szkół w obecnym okresie jest akcja społeczeństwa, które, doceniając znaczenie należytego wychowania nowego pokolenia, ze swej strony starało się przychodzić szkołom z pomocą. A więc w pierwszym rzędzie Opieki Rodzicielskie oraz nowopowstałe w ubiegłym roku szk. Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych. Te dwie — tworzone na terenie szkół zpośród sfer rodzicielskich — organizacje, wykazały się jednak wybitnemi wynikami swych poczynań.

I jeśli nadal to nastawienie społeczeństwa utrzyma się — zdołamy przetrwać najtrudniejszy kryzys gospodarczy, który w wielkiej mierze odbija się i na poczynaniach wychowawczych.

Skończył się rok pracy szkolnej, dziatwa otrzymuje zasłużony odpoczynek po pracy umysłowej, ale niechaj społeczeństwo i nadal nie zapomina, że wiele dzieci potrzebuje pomocy i to w tym okresie specjalnie. Apelem do szerokich warstw społeczeństwa kończę powyższy bilans pracy.

Jak najwięcej dzieci wysyłajmy na kolonje i półkolonje, jak największej ilości dzieci zapewnijmy słońce, wodę, świeże powietrze i dobre wyżywienie, by po dwumiesięcznym wypoczynku stanęły zdrowe i wypoczęte do dalszej pracy.

Tadeusz Szlęzak.

Na nowej drodze

Jesteśmy w okresie, świadectw — matur, egzaminów. Za kilka lub kilkanaście dni niejedna rodzina stanie wobec dręczącego dylematu: „Co dalej".

Mimo dosyć forsownie prowadzonej w społeczeństwie akcji **uświadomienia** co do istniejących możliwości kształcenia się, ogół dotąd jeszcze nie jest należycie poinformowany.

Dlatego też dziś, na łamach naszego pisma, przypomnę jeszcze raz to, o czem wiele razy była już mowa.

I. Po 6 kl. szkoły powszechnej.

staje dziecko przed 2-ma możliwościami:

1. przejście do klasy 7 powsz., która będzie uzupełnieniem wykształcenia w zakresie szkoły powsz.,
2. przejście do klasy 1 gimnazjum ogólnie-kształcącego albo gimnazjum zawodowego (t. zw. dotychczas śr. szkoły zawod.).

O gimnazjach og.-kształc. wiedzą wszyscy, przyczem zaznaczyć należy, że rodzicom z prowincji, którzy w każdym razie będą musieli oddać dzieci na stancję, ze względów wychowawczych i finansowych poleca się zgłaszanie do zakładów w mniejszych miastach a nie w największych.

Gimnazjum zawodowe, którego ukończenie ma równorzędną wartość z ukończeniem gimnazjum ogólnie-kształcącego, to zawsze jeszcze **teza żywotna.** Przypomnę więc te zakłady, które znajdują się na Pomorzu lub niedaleko Pomorza:

A. Szkoły techniczne męskie (4 lata nauki):

Bydgoszcz: Państw. Szkoła Przemysł., wydziały: chemiczny, młynarski.

Grudziądz: Państw. Szkoła budowy maszyn.

Poznań: Państw. Szkoła budownictwa, wydziały: mierniczy i meljoracyjny (3 lata nauki).

Poznań: (j. w.) wydziały: budowlany i drogowo-wodny.

Leszno: Państw. Szkoła budownictwa.

B. Szkoły sztuk zdobniczych.

Poznań: Państw. Szkoła sztuk zdobniczych i przem. art. (koedukacyjna).

C. Szkoły agrotechniczne (męskie) (3 lata nauki).

Bojanowo (woj. poznańskie): Państw. Średnia Szkoła Rolnicza.

Bydgoszcz: Państw. Średnia Szkoła Rolnicza.

Grudziądz: Państw. Śr. Szk. hodowlano-rolnicza.

Szkoły agrotechniczne (żeńskie).

Szafarnia p. Golub: Żeńska Szkoła mleczarsko-serowarska (1 rok).

Płock: Państw. Szkoła Przemysłowa, wydział ogrodniczy (4 lata).

Szkoły gospodarcze (żeńskie) (1 rok).

Toruń: Państw. Szkoła Zawodowa.

Grudziądz: Szkoła Gospodarcza.

D. Szkoły handlowe są najbardziej może znane i rozpowszechnione, dlatego nie omawiamy szczegółowo tego typu szkolnictwa.

E. Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowe (męskie) (3 letnie).

Aleksandrów Kuj.: Szkoła Rzemiosł im. Józefa Piłsudskiego, wydziały: krawiecki, stolarski.

Bydgoszcz: Państw. Szkoła Przemysłowa, wydział ślusarski.

Działdowo: Szkoła Rzemieślnicza, wydz. ślusarski.

Gdynia: Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa, wydział ślusarski.

Poznań: Państw. Szkoła Rzem.-Przemysłowa, wydz. ślusarski.

Tczew: Szkoła rzem.-przemysłowa, wydział ślusarsko-mechaniczny (3 lub 4 letnia).

Szkoły rękodzielnicze (żeńskie):

Toruń: Państw. Szkoła Zawodowa, wydziały: krawiecki, bieliźniarsko-koronkarski, tkacki.

Grudziądz: Szkoła Zawodowa.

Bydgoszcz, Poznań.

II. 6 kl. gimnazjum.

Ważną sprawą, stanowczo niedocenianą dotąd przez wielu rodziców, jest możność wstępowania młodzieży do t. zw. **wyższych** Szkół zawodowych po kl. 6 gimnazjum (matura w takim razie niepotrzebna). I tu dla orjentacji wymieniam adresy:

Szkoły techniczne (męskie) (3 lata).

Poznań: Państw. Wyższa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki, wydziały: mechaniczny i elektryczny.

Gdynia: Państw. Szkoła Morska, wydziały: nawigacyjny, mechaniczny.

Szkoła agrotechniczna (męska):

Poznań: Koedukacyjna Państw. Szkoła Ogrodnictwa — wydział produkcji ogrodniczej. Ogrodnictwa ozdobnego.

Szkoły techniczne (żeńskie):

Szafarnia, p. Golub: Dział laboratoryjny Szkoły mleczarsko-serowarskiej.

Szkoły handlowe.

Gdynia: Instytut Handlu Morskiego i Techniki Portowej (męski).

Bydgoszcz: Liceum Handlowe Koedukacyjne.

Poznań: Liceum Handl. Koedukacyjne.

III. Po maturze.

Dla maturzystów możnaby też dać pewne ogólne wytyczne: przepełnienie, jakie stale stwierdzamy w pewnych zawodach i ilość wykwalifikowanych bezrobotnych, powinny stać się przestrogą; należy wybierać inne, mniej dotąd nasycone zawody. W odniesieniu do młodzieży żeńskiej **zasadniczo** odradzić należy przepełniony dziś zawód nauczycielski (szk. ogólnokszt.) natomiast zasługiwałyby na uwagę:

Państw. Instytut Robót Ręcznych.

Szkoły pielęgniarstwa: (Poznań, Warszawa, Kraków).

Szkoła dietetyki (Inowrocław).

Studjum oświatowo-społeczne przy W. Wszechnicy w Warszawie, kształcące kierowniczki świetlic itp.

* * *

Zresztą możliwości pracy i kształcenia się jest i dziś wiele. — Trudno je tu wszystkte wymieniać.

Każdy indywidualny wypadek wymaga przemyślenia i omówienia — nie wolno dziś obywatelowi rozpatrywać tej kwestji li tylko z punktu widzenia osobistych korzyści — trzeba „być czemś" i w społeczeństwie, dać mu coś istotnego. Wybór zawodu wreszcie nie może opierać się jedynie na zamiłowaniach jednostki — trzeba uwzględnić warunki fizyczne i charakterologiczne, istotne uzdolnienia zawodowe i te tak ważne konjunktury na rynku pracy. Wtedy dopiero wybór może być trafny i z pożytkiem dla zainteresowanej jednostki i społeczeństwa.

Redakcja „Naszej Szkoły" pragnąc przyjść jak najszerszym warstwom swych czytelników z pomocą, będzie (w miarę możności) udzielać potrzebnych informacyj, drogą korespondencji. Prosimy o kierowanie listów do Redakcji „Naszej Szkoły" (adres na 4 stronie pisma) zaopatrzonych w dokładny adres wysyłającego i znaczek 40 gr. na odpowiedz i wyd. biurowe.

Dr. S. Pfanhauserowa.

Nowa organizacja kół rodzicielskich przy gimnazjach

Od Redakcji. W ostatnim numerze Naszej Szkoły umieściliśmy artykuł o nowej organizacji Opieki Rodz.. w szkołach pow. Ponieważ władze szkolne zalecają również zmianę w organizacji Kół Rodz. przy gimn. w nowym roku szkolnym, wobec tego uważamy za swój obowiązek umieścić niniejszy artykuł.

Dotychczasowa organizacja Opiek Rodz. przy gimnazjach nie była ujętą w jednolite formy zorganizowanej współpracy zrzeszeń rodzicielskich ze szkołami.

To też Kurat. Okr. Szkol. Poz. wydało ostatnio projekt organizacji Opiek Rodz. we wzorze Statutu, który jednak nie może ulec zmianie bez wiedzy Kuratorjum.

Nowa organizacja Opiek przy gimnazjach przedstawiać się ma następująco:

Nazwa, teren działalności i charakter prawny.

Nazwa Towarzystwa brzmi: „Koło Rodzicielskie przy gimnazjum (charakter gimn.) w . . . . . .

Towarzystwo jest osobą prawną.

Cel, zadania i środki działania.

Celem Koła ma być zorganizowana, zgodna z zamierzeniami władz szkolnych współpraca wychowawcza rodziców ze szkołą oraz współdziałanie około stworzenia dla młodzieży warunków wszechstronnego rozwoju. By zrealizować ten cel, Koła mają organizować akcję samokształceniową, pomoc materjalną oraz opiekę wychowawczą nad młodzieżą.

Członkowie.

Członkami Koła mogą być rodzice, opiekunowie młodzieży i nauczyciele zakładu oraz osoby interesujące się szkołą.

Ustrój.

A. Patronat klasowy.

Jednostkę organizacyjną ma stanowić Patronat klasowy jako sekcja kierująca się własnym regulaminem. Organami Patronatu są wydział i walne zebranie. Wydział ma składać się z przewodniczącego i zastępcy, sekretarza, skarbnika i wychowawcy. Walne zebranie odbyć się musi conajmniej 4 razy do roku.

B. Koło Rodzicielskie.

Władzami Koła obejmującego wszystkie Patronaty klasowe są: Zarząd, Komisja Rewizyjna i Walne Zebranie. W skład Zarządu wchodzą z reguły:

Przewodniczący wszystkich Patronatów klasowych, dyrektor gimnazjum oraz lekarz szkolny. Ścisły Zarząd tworzą: prezes i zastępca, sekretarz, skarbnik i dyrektor.

Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków i 2 zastępców. Walne zebranie Koła zbiera się raz do roku.

Niezmiernie ważnym jest § 38, który wyraźnie zaznacza, że dane Koło będąc Towarzystwem, mającem na celu niesienie pomocy tylko temu zakładowi, **nie może łączyć się z innemi, pokrewnemi Tow. celem tworzenia wspólnej organizacji nadrzędnej.**

St.

Organizacja Szkolnictwa Zawodowego

Grupa 13.

Szkolnictwo przemysłu spożywczego

A. Kursy cukrownicze (dostosowane do potrzeb cukrownictwa).

B. Licea młynarskie, 2-letnie, oparte na podbudowie gimnazjum ogólnokształcącego.

(Kandydaci w wieku od 17 do 20 lat, winni odbyć zorganizowaną roczną praktykę w młynie).

Kursy z zakresu młynarstwa dostosowane do potrzeb młynarstwa, przeznaczone dla specjalistów.

C. Kursy piekarskie:

1) piekarstwa mechanicznego,
2) specjalne.

D. Kursy cukiernicze:

1) kursy cukiernictwa fabrycznego,
2) kursy cukiernictwa specjalne.

E. Kursy z zakresu przemysłu mięsnego. Kursy mistrzów wędliniarskich:

1) majstrów bekoniarskich,
2) ogólne bekoniarskie,
3) wyrobu konserw mięsnych,
4) specjalne z zakresu przemysłu mięsnego.

F. Kursy z zakresu przemysłu konserwowego:

1) kursy przetwórstwa warzywno-owocowego,
2) wyrobu konserw rybnych,
3) specjalne z zakr. przem. konserw.

PRZETARG

Dnia 26 czerwca 1934 r. o godz. 9-tej odbędzie się w kwatermistrzostwie 18 p. ułanów przetarg nieograniczony oraz ewtl. i przetarg ustny na dostawę mięsa i słoniny dla wszystkich oddziałów wojskowych garnizonu Grudziądz, na okres od dnia 1 lipca do dnia 30 września 1934 r.

Oferty w myśl obowiązujących przepisów wraz z kwitem na złożone w kasie 18 p. ułanów wadjum w wysokości 3 proc. wartości oferowanej dostawy, oraz z zaświadczeniem o dokonaniu subskrypcji obligacji 6 proc. Pożyczki Narodowej, składać należy w kopertach zalakowanych do kwatermistrza 18 p. ułanów w Grudziądzu w terminie do dnia 26 czerwca br. godz. 8,30.

Dopuszczalne są oferty na dostawę dla poszczególnych oddziałów, jak i dla całego garnizonu.

Komisja przetargowa zastrzega sobie dowolny wybór oferenta.

Kwatermistrz 18 p. ułanów
(—)Rekucki, major.

Zlec. nr. 410-GR 3975

W myśl par. 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem Władz Skarbowych (Dz. U. R. P.) poz. 580) I. Urząd Skarbowy w Bydgoszczy podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 16 czerwca 34 r. o godz. 10-tej w lokalu Składnicy Skarbowej przy ul. Konarskiego celem uregulowania zaległych należności podatkowych odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych przedmiotów: zegarek złoty, łóżka nowe, deski dębowe, radjoaparat 3 lampowy, 2 szafy ogniotrwałe, biurka, urządzenie składowe, i inne ruchomości.

Dnia 19 czerwca 34 r. o godz. 10-tej w lokalu Dawida Horowicza, przy ul. Grudziądzkiej 15 m. 1 odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: biurko dębowe, bibljoteka, krzesła skórą obite, komoda, leżanka gobel., toaleta damska, lustro w oprawie, bufet dębowy, kredens dębowy, stół, krzesła, fotele, poduszki wyszywane, głośnik radjowy, wazon kryształowy, chodnik kokosowy.

Naczelnik I. Urzędu Skarbowego

3984 Zlec. nr. 761-8

Pomorska Elektrownia Krajowa „Gródek"

Spółka Akcyjna w Toruniu.

Bilans roczny na dzień 31 grudnia 1933 r.

Stan czynny: Kasa zł 10 648,70, Papiery wartościowe zł 16 586,—, Dłużnicy różni zł 931 467,71, Kaucje zł 59 940,60. **Zakład wodno-elektryczny w Gródku, Żurze i w podstacji Gdyni.** Budynki zł 4 642 391,67, Budowle ziemne zł 8 826 769,64, Grunta zł 2 190 451,05, Maszyny i urządzenia zł 5 323 261,16, Warsztaty (urządzenia i różne) zł 155 598,36, Tabory (kolejka, samochody) zł 179 335,79, Magazyny (zapasy materjałów magazyn pogotowia sieci) zł 655 870,70, Instalacje, kanalizacja, rurociągi zł 514637,42, Urządzenia biur (umeblowanie biur i pokojów gość., zbiór książek, wzory wyrobów) zł 179 635,04, Fabryka izolatorów i labor. 274,675,63, Linje telefoniczne 70,329,11, 23 012 955,39, Sieć rozdzielcza w porcie w Gdyni zł 391185,24, Linje elektr. Gródek-Żur-Gdynia zł 2 573 359,48, Grudziądz linja i podstacja zł 896 683,26, Toruń linja i podstacja zł 1 847 803,10, Linja Wejherowo - Reda - Puck zł 456 013,29, Prace wstępne do „Wielkiego Programu" zł 1,—. Razem 30 196 643,77 złotych.

Gwarancje zł 4 587 540,—.

Stan bierny: Kapitał akcyjny zł. 3 000 000,—, Fundusz rezerwowy 740 310,20 zł, Fundusz odnowienia 1 055 367,91 zł, Kaucje 7 235,59 zł, Wierzyciele (różni właściciele gruntów i dostawcy) 521 493,41 zł, Pożyczki: Banki 2 971 974,45 zł, Pożyczki inwestycyjne B-ku Gosp. Kraj. 21 621 648,17 zł, Akcepty 261 054,65 zł, Dywidenda (niepodjęta) 1 754,70 zł, Sumy przechodnie 15 804,69 zł. Razem 30 106 643,77 zł.

Gwarancje zł 4 587 540,—.

Rachunek strat i zysków na dzień 31 grudnia 1933 r.

Debet: 1. Koszty eksploatacyjne, handlowe i płace 669 030,99 zł, 2. Podatki 95 953,16 zł, 3. Procenty 2 002 499,45 zł, 4. Strata na wartości materjałów magazynowych z powodu spadku cen rynkowych 3 276,70 zł, 5. Odpisy na amortyzację 377 708,48 zł. Razem 3 148 468,78 zł.

Credit: 1. Eksploatacja (netto wpływy za prąd) 3 147 451,12 zł, 2. Inne wpływy 1 017,66 zł. Razem 3 148 468,78 zł.

I. E. 237-33 3967

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Sąd Grodzki w Lubawie dnia 30 kwietnia 1934 r. w osobie sędziego A. Biernackiego po rozpoznaniu w tymże dniu wniosku Antoniny Krzysiakowej z Katlewa pow. lubawski o odroczenie wypłat.

I. w myśl art. 18 ust. 1 i 2 rozp. Prez. R. P. P. z dnia 23 sierpnia 1932 o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie (Dz. Ust. 72 poz. 652) udziela dłużniczce Antoninie Krzysiakowej z Katlewa właścicielce połowy Majętności Katlewo i dzierżawczyni drugiej połowy odroczenia wypłat na czas do 1 października 1935 r.

II. Mianuje dłużniczkę zarządcą sądowym majątku Katlewa.

III. Ustanawia nadzór sądowy nad zarządem i nadzór ten odda Pomorskiej Izbie Rolniczej w Toruniu.

(—) Biernacki, sędzia.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza przetarg publiczny na dzierżawę lokalu przeznaczonego na urządzenie fryzjerni na stacji Gdańsk dw. Główny.

1) Osoby ubiegające się o tę dzierżawę mają wnieść oferty z dołączeniem życiorysu, poświadczenia obywatelstwa, odpisów świadectw oraz ewentl. świadectwa o inwalidztwie wojennem, najpóźniej do 27. 6. 1934 godz. 12 w południe.

2) Oferty z oznaczeniem cyfrowem i słownem oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego należy składać w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Toruniu w kopercie zamkniętej z napisem „Oferta na dzierżawę fryzjerni kolejowej na stacji Gdańsk".

3) Oferenci mają wyraźnie stwierdzić w ofertach, że warunki dzierżawy są im dokładnie znane.

4) Równocześnie z wniesieniem oferty należy złożyć w kasie Dyrekcyjnej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Toruniu wadjum w kwocie 100 Guld. które w razie przyjęcia oferty będzie zatrzymane na poczet kaucji, w razie zaś nieprzyjęcia będzie zwrócone Kwit na wpłacone wadjum winien być dołączony do oferty.

Jeżeli Oferent, którego ofertę przyjęto, z jakichkolwiek powodów nie zawrze umowy, lub też nie obejmie prowadzenia przedsiębiorstwa w terminie umówionym, to wadjum zatrzymane na poczet kaucji, przepada na rzecz Skarbu Państwa.

5) Ważność i skuteczność prawną zawrzeć się mającej umowy jest zawisła od uzyskania przez dzierżawcę właściwej koncesji (patentu) w myśl obowiązujących ustaw.

6) Oferenci związani są swemi ofertami przez przeciąg (ośmiu) tygodni, licząc od dnia otwarcia ofert.

7) Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zastrzega sobie prawo oddania wyżej wspomnianej dzierżawy według swego uznania jednemu z pośród oferentów lub innej osobie z wolnej ręki, nie bacząc na wynik postępowania licytacyjnego.

8) Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu nie bierze odpowiedzialności za niezawinione niedotrzymanie terminu oddania przedmiotu dzierżawy, oznaczonego w ogłoszeniu przetargu.

9) Oferent, którego ofertę przyjęto, ponosi koszta ogłoszenia przetargu.

10) Informacyj bliższych udziela Biuro Personalne (pok. 141) codziennie, prócz dni świątecznych, w godzinach od 11-tej do 13-tej.

Otwarcie oferty nastąpi dnia 27. czerwca 1934 o godz. 13-tej.

Uwaga: Oferty złożone po terminie wyznaczonym powyżej w punkcie 1) niniejszego ogłoszenia jak również oferty składane dodatkowo po komisyjnem otwarciu ofert, nie będą uwzględniane.

Toruń, w czerwcu 1934 r.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu.

3999 Zlec. nr. 297-9

JAMES O. CURWOOD

„OSADNICY"

13)

(Autoryzowany przekład Jerzego Marlicza)

— Napewno.

— A więc dokąd?

— Do osady Pięciu Palców.

— Komu?

— Szymonowi Mac Quarrie.

— Doskonale. Patrz teraz przez tę strzelnicę, podczas gdy ja wykroję parę rzemieni z własnych moich butów. Musimy okiełznać nasz pień gdy go dosiądziemy na wodzie. Wyobraź sobie Pietrek, jak się tamci zdziwią, gdy nas tu nie znajdą. Zdziwią się, co?

— Myślę, że się zdziwią! — przyznał chłopak z zapałem.

Ostrożnie zerknął przez wywierconą pod pniem dziurę. Oddech miał nieco przyśpieszony, rozumiał bowiem doskonale jak ważną spełnia rolę w danej chwili. Wczoraj marzył wyłącznie o tem, by skoro dorośnie móc nosić mundur: barwne naszywki, rząd mosiężnych guzików, oraz wielki rewolwer na zarzuconym wokół szyi sznurku. Spoglądał na przedstawicieli policji konnej z szacunkiem i podziwem, jak każdy chłopak — wielbiciel przygód i niebezpieczeństw. Dziś nienawidził tych sług prawa. Zaledwie parę godzin temu oczekiwał powrotu ojca, dumny, że mu się powiodło przyrządzić smaczny obiad. Ojciec przygalopował konno na jakimś nieznajomym wierzchowcu, i zaraz w progu rzekł.

— Miałem drobne nieporozumienie z policją. Muszę uciekać do lasu.

Wszystko to stało się tak niespodzianie, że Pietrek wprost zaniemówił. Nie mieli nawet tyle czasu, by przełknąć gotowy obiad. Jednak mimo najwyższego pośpiechu policja omal ich nie przyłapała w drodze. Policjantów było czterech. Ojciec trzymał ich w szachu przy pomocy fuzji, lecz Pietrek uważał, że on sam umiałby stanowczo lepiej strzelać. Donald nie trafił dotychczas nikogo, jakkolwiek kule jego gwizdały tak blisko następujących mundurów, że ci uznali za bezpieczniejsze kryć się za pniami drzew. Pietrek nie mógł tego pojąć. Miał zawsze ojca za strzelca pierwszej klasy.

Musnął dłonią chłodną, gładką lufę fuzji, i przebiegł go dziwny dreszcz. Nigdy dotąd nie doświadczył podobnego uczucia. Tak, był zupełnie pewien, że trafi. Strzelał przecie nieraz do królików na tę odległość stu pięćdziesięciu jardów, i zawsze z dobrym skutkiem. Człowiek był od królika większy.

Cal za calem, wolno i ostrożnie by nie zwrócić na się uwagi ojca, chłopak przesunął lufę fuzji poprzez wydrążony w ziemi otwór. Chciał być zupełnie gotów na wszelki wypadek. Nie bał się już wcale. Podniecenie zabiło wszelki lęk. Ojciec uczył go zawsze, że należy walczyć uczciwie, nie używać podstępu i bronić kobiet bez względu na to kim są. Coprawda żadna kobieta nie wchodziła obecnie w grę, ale trudno nazwać uczciwą sytuację, gdy czterech drabów dybie na jego ojca. Niechby wyszli pokolei, jeden za drugim i przyjęli otwarcie walkę na pięści, zamiast strzelać zdaleka!...

— Widzisz, Pietrek, — mówił Donald urzynając wąski rzemień z trzewika — nie mogłem zostawić cię samego w chacie. Wolę byś trafił do Pięciu Palców. Jeśli Szymona Mac Quarrie tam niema, to poczekasz na niego. Ale pamiętaj, żebyś nikomu nie pokazywał tego papieru!

Pietrek nie słuchał. Serce skoczyło w nim niespodzianie tak gwałtownie, że poprostu stracił oddech. W kępie karłowatej jedliny coś się poruszyło. W następnej chwili ojciec się odwrócił, w samą porę, by schwytać go za rękę, zdjąć mu palec z cyngla i odciągnąć go od strzelnicy. Nigdy, do końca życia nie miał zapomnieć okropnego wyrazu twarzy ojca. Chcąc ukryć ten wyraz Donald przygarnął syna do piersi, przytulił go silnie, i tak się zapamiętali obaj w tym uścisku, że prawo mogłoby ich teraz wziąć jak swoich.

Ze skraju iglastej gęstwy kapral Crear spozierał w kierunku zwalonej kłody. Wkoło niego leżeli trzej podwładni policjanci.

— Gdy zciemnieje dostatecznie musimy go podejść! — rzekł kapral — Nie strzelajcie, o ile nie zajdzie stanowcza konieczność, ale jeśli już macie strzelać, to przynajmniej celnie. Tylko uwaga, nie trafić mi chłopca Wogóle nie mogę pojąć, czemu Donald Mac Rae zabrał chłopaka ze sobą!

— — — — — — — — — — — —

Jedynie sam Donald i Pietrek mogliby wyjaśnić tę tajemnicę, chociaż kto wie, czy nawet wtenczas Grear byłby zrozumiał. Narazie obaj zbiegowie wyczekiwali cierpliwie, aż słońce da nura w gęstwinę lasu poza rzeką; leżąc na ziemi stykali się bokami, czasem jeden ujął drugiego za rękę, a czasem, obróciwszy głowę, spoglądali sobie w oczy.

W przywiązaniu mężczyzny do dziecka, było coś z psiej wierności. Wiedział, że jeśli straci Pietrka, straci zarazem odwagę i inicjatywę, Pietrek bowiem był jedyną pozostałością z ogromnego, nigdy niegasnącego uczucia. Na samą myśl, że los ich kiedykolwiek rozłączy, Donald Mac Rae doznawał dreszczu trwogi. Modlił się poprostu, by cokolwiek ma się zdarzyć, spotkało ich obu równocześnie. Nawet teraz nie odesłałby syna zpowrotem do domu.

(Ciąg dalszy nastąpi)

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu I rewiru Józef Kozak zamieszkały w Toruniu, ul. Kościuszki 9, na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 16 czerwca 1934 od godz. 12-tej odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Pana Pinkusa i Marjem Celmajstrów w lok. w Toruniu u eksp. Sądeckiego składających się z szaf, stołów, nocnych stolików, zegara regulatora, krzeseł, łóżka żelaznego białego, leżanki i wiele innych jeszcze przedmiotów oszacowanych na łączną sumę 939,— zł które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Toruń, dnia 13 czerwca 1934 r.

(—) Kozak, komornik Sądu Grodzkiego.

3979

W tutejszym rejestrze handlowym wpisano dnia 18 maja 1934 pod L. 1094 firmę: Turek i Melerski spółka jawna w Toruniu a jako jej właściciela: Marja Turkowa i Alojzy Melerski z Torunia. Spółka rozpoczęła działalność 1 lutego 1934 i przyjęła działalność Spółki z ogr. por. Turek i Melerski.

Sąd Grodzki Toruń.

3998 Zlec. nr. 295-9

OBWIESZCZENIE.

Dnia 19 czerwca 1934 r. o godz. 10-tej przy ul. Jackowskiego 4-6 sprzedawać będę najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: 4 garnitury męskie, 1 toaletkę z lustrem, bufet, kredens, 6 krzeseł krytych skórą, stół rozciągany, zegar dębowy stojący, 3 i pół tysiąca butelek do piwa i wody sodowej hermetycznych, szafę biblioteczną, biurko, stół okrągły, 4 krzesła kryte skórą, fotel, i zegar wiszący oszacowanych na łączną sumę 943,— zł obejrzeć można przed licytacją:

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru II.

3986 Zlec. nr. 209-8-K

OBWIESZCZENIE.

Dnia 18 czerwca 1934 odbędzie się w Warszkowie na majątku (domena) o godzinie 8-mej licytacja 7 sztuk najlepszych krów których łączna suma oszacowania przyjęta została na kwotę 1050,— zł.

Powyższe przedmjoty oglądać można w Warszkowie na majątku w czasie od godziny 7,45 do godziny 8-mej.

Wejherowo, dnia 13. czerwca 1934 r.

(—) Myszka, komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-go

3966

Liczba czyn. 1. K 12-27

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomości położone w Linji pow. Kartuzy zapisane w księdze wieczystej Linja k. 9,56 i 81 i z nieruchomości Linja k. 9 po wdrożeniu przetargu przymusowego wydzielone do nowej księgi wieczystej nieruchomości Linja k. 155 i 156 (obecni właściciele nieruchomości Linja k. 155 rolnik Józef Brzeski w Linji, zaś nieruchomości Linja k. 156 rolnik Jan Ruchniewicz w Strzepczu wybud.) i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Linja k. 9,56 i 81 na imię Aleksandra, Jana i Leokadji z Gackowskich Baranowskich w Linji jako współwłaściciele mocą wspólności majątkowej zostanie — w drodze egzekucji — dn. 5 września 1934 r. o godz. 10-tej przed południem wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem pokój nr. 8.

Nieruchomość Linja karta 9 składająca się z zabudowanego gospodarstwa rolnego o obszarze 123,08,61 ha Roczna wartość dochodu podatku gruntowego 50,48 tal. zaś dochodu podatku budynkowego 159 mk.

Nieruchomość Linja karta 56 składająca się z łąki o obszarze 1,58,50 ha. Roczna wartość dochodu podatku gruntowego 3,61 tal.

Nieruchomość Linja karta 81 składająca się z zabudowanego gospodarstwa rolnego o obszarze 20,01,18 ha — roczna wartość dochodu podatku gruntowego 12,84 tal., zaś roczna wartość dochodu podatku budynkowego 12 mk.

Nieruchomość Linja karta 155 składająca się z roli i podwórza, o łącznym obszarze 1,53,20 ha, roczna wartość dochodu podatku gruntowego 2,93 tal.

Nieruchomość Linja karta 156 składająca się z łąki o obszarze 1,53,18 ha. Roczna wartość podatku gruntowego 2,40 tal.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 22 sierpnia 1928 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wejherowo, dnia 4. 6. 1934 r.

Sąd Grodzki.

3936

Do akt Nr. Km. 1237, 1148, 1745-34 3994

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. I. zamieszkały w Gdyni Starowiejska 31a, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 18 czerwca 1934 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości:

o godzinie 11,30 przy ul. Świętojańskiej obok p. Bednarskiego urządzenie restauracyjne, kuchenne, i kasy rejestracyjnej,

o godz. 10,30 w Gdyni przy ul. Świętojańskiej obok domu p. Jęczkowiaka jedną garderobę wartości 20,— złotych.

o godz. 11-tej w Gdyni przy ul. Świętojańskiej obok domu p. Stankiewicza 4 kleszcze drewniane wielkie 15 kleszczy drewnianych, materjał zaszpierowany na 4 bufety i 4 kredense wartość 295 złotych.

które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 14 czerwca 1934 r.

Komornik Kamiński

OGŁOSZENIE. W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 273 dnia 11 maja 1934 wpisano firmę: „Fergana" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki jest w Gdyni. Celem spółki jest handel bawełną. Kapitał zakładowy spółki wynosi 25.000 złotych, podzielonych na 50 udziałów po 500 złotych. Każdy spólnik posiadać może dowolną ilość udziałów. Członkami zarządu są: Karol Grohman, inżynier w Łodzi, ul. Targowa 12 i Aleksander Znamięcki, kupiec w Łodzi, ul. Targowa 65. Umowę spółki ustalono dnia 1 maja 1934 Każdy z członków zarządu będzie miał prawo samodzielnie wykonywać w imieniu spółki następujące czynności: a) otrzymywać wszelkie należne spółce sumy i inny majątek, a w tej liczbie korespondencję, pieniądze za przekazami, przesyłki i ładunki z urzędów pocztowo - telegraficznych, komór i instytucyj przewozowych, b) podpisywać korespondencję, rachunki, pokwitowania i wszelkie dokumenty, nie mające charakteru zobowiązań pieniężnych c) reprezentować spółkę u władz i d) prowadzić sprawy sądowe spółki. Weksle zaś, czeki, indosy, umowy, pełnomocnictwa i wszelkie wogóle zobowiązania spółki podpisywane być muszą w imieniu spółki łącznie przez obu członków zarządu pod stemplem firmy. Spółkę zawiera się na okres czasu do dnia 31 grudnia 1934 r.

Sąd Grodzki w Gdyni.

Zlec. nr. 485 3992

OGŁOSZENIE. W tutejszym rejestrze handlowy[m] oddział B pod nr. 263 dnia 18 stycznia 1934 wpisa[no] firmę: Dom Spedycyjny M. Galster Spółka z ogranicz[o]ną odpowiedzialnością. Siedziba spółki jest w Gdy[ni]. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie biu[ra] spedycyjnego. Kapitał zakładowy firmy wynosi: 10.5[00] złotych. Członkami zarządu są: Moszek vel Maurycy Ga[l]ster, Chil vel Hilary Gerichter obaj w Częstochowie [i] Chaim vel Henryk Rozenblum w Lesznie. Umowę spó[ł]kową zawarto 15 grudnia 1933. Spółka została zawar[ta] na okres trzechletni poczynając od 15 grudnia 1933. J[e]żeli przynajmniej na sześć miesięcy przed upływem p[o]wyższego terminu żaden ze spólników nie zawiadomi m[a]terjalnie pozostałych spólników o swym zamiarze ro[z]wiązania spółki to spółka uważana będzie za przedłuż[o]ną milcząco na następne trzy lata i tak dalej dopók[i] nie nastąpi rzeczone wymówienie. Weksle, skrypty dł[u]żne i inne zobowiązania pieniężne spółki wymagają d[o] swej ważności kollektywnego podpisu dwóch którychko[l]wiek spólników pod pieczątką firmy. Każdy spólnik p[o]jedyńczo mocen jest w imieniu spółki podpisywać p[od] pieczątką firmy korespondencję urzędową i prywatn[ą] czeki, podania, prośby, zażalenia, deklaracje i inne d[o]kumenty, żyrować weksle klientowskie, odbierać lis[ty] polecone, wartościowe i pieniężne, depesze, przekazy zaliczenia pieniężne, przesyłki, ładunki kolejowe, baga[że] należności od dłużników, dowody przewozowe, dok[u]menty urzędowe i inne, załatwiać formalności kolej[o]we i celne i prowadzić sprawy spółki w sądach i urz[ę]dach.

Sąd Grodzki w Gdyni.

3993 Zlec. nr. 4

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25. m. 1
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9)
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego" Stanisław Nikiel Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiedz. za Tczew: Jerzy Kruszewski, Tczew, Kościuszki 1.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:
w ekspedycji miejscowych agencyj . . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . . 2.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . 2.89 zł
pod opaską . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2,32 gd przez gońca . . . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą . . . 4.— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.